

МЕДІАГРАМОТНІСТЬ ТА ЗАСТОСУВАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ СТАНДАРТІВ ПРАЦІВНИКАМИ/ПРАЦІВНИЦЯМИ СФЕРИ МЕДІА

НАЦІОНАЛЬНА РАДА УКРАЇНИ
З ПИТАНЬ ТЕЛЕБАЧЕННЯ І
РАДІОМОВЛЕННЯ

ЖІНКИ в медіа.

ІНСТИТУТ ЗРОБНОСТІ І РОЗВИТКОВОЇ КРАСКИ
RPDI
Regional Prosperity Development Institute

STOP FAKE .ORG

Аналітичний звіт за результатами опитування працівників та працівниць сфери медіа

2025 рік

Аналітичний звіт за результатами опитування, здійсненого шляхом тестування працівників та працівниць сфери медіа на медіаграмотність та застосування професійних стандартів.

Опитувальник розроблено **Робочою групою з питань медіаграмотності** на підставі рішення Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення від 11.07.2024 № 2301 з урахуванням завдань та цілей, передбачених в Стратегії діяльності Національної ради на 2024-2026 роки.

Голова Робочої групи: член Національної ради **Максим Онопрієнко**.

Члени Робочої групи:

Представники апарату Національної ради: Маріна Ткачук, Олена Ніколаєнко, Дмитро Кардаш, Денис Зацерковний, Дмитро Швидченко, Тамара Кравченко, Ірина Пархоменко, Ольга Пилипчук, Яна Пономаренко.

Експерти від громадських організацій: **Ольга Вірста**, керівниця напряму медійної грамотності громадської організації «Інститут розвитку регіональної преси», **Ліза Кузьменко**, голова громадської організації «Жінки в медіа», **Ганна Давиденко**, голова ради громадської організації «Соціальна перспектива», докторка педагогічних наук, професорка, **Алла Раднюк**, представниця Громадської організації «Центр медіареформи», освітня платформа «StopFake», **Дмитро Тузов**, медіаексперт громадської організації «Фундація «Суспільність»

Залучена експертка: **Діана Дуцик**, виконавча директорка громадської організації «Український інститут медіа та комунікації»

Фахова підтримка: **Сергій Дембіцький**, заступник директора Інституту соціології НАН України.

Національна рада України з питань телебачення і радіомовлення щиро вдячна усім суб'єктам медіа, працівникам та працівницям сфери медіа, які долучилися та взяли участь в опитуванні.

Зміст

1. Методологія опитування	4
2. Короткий опис основних результатів	7
3. Результати опитування за напрямками	17
3.1. Етичні принципи та обмеження/заборона поширення інформації	17
3.2. Захист дітей у медіа	23
3.3. Запобігання та боротьба з мовою ворожнечі	31
3.4. Протидія пропаганді та дезінформації.....	37
3.5. Гендерна рівність.....	43
3.6. Безбар'єрність та інклюзія.....	51
3.7. Дезінформація	56
3.8. Фактчекінг	62
3.9. Цифрова грамотність	68
4. Самооцінка та потреба у розвитку навичок з медіаграмотності	74

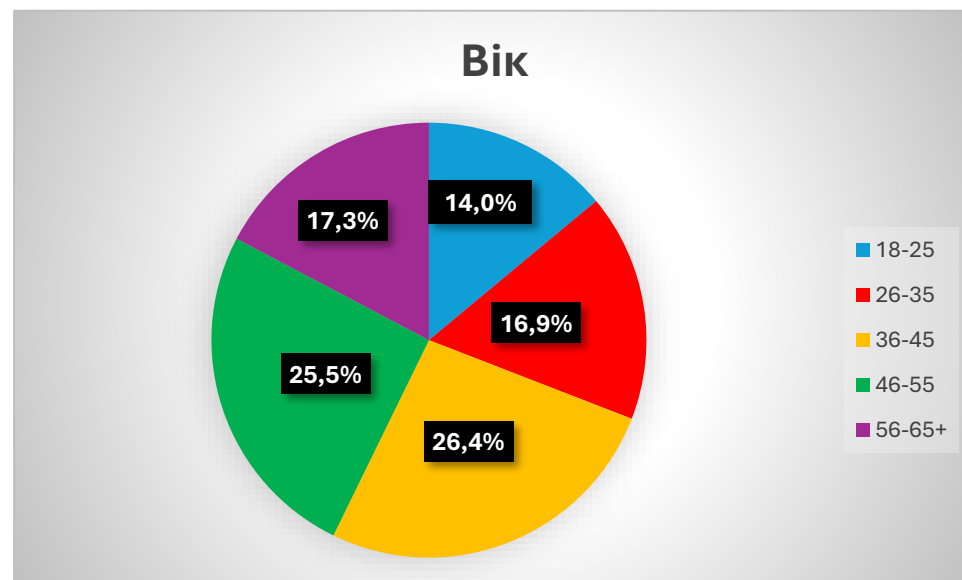
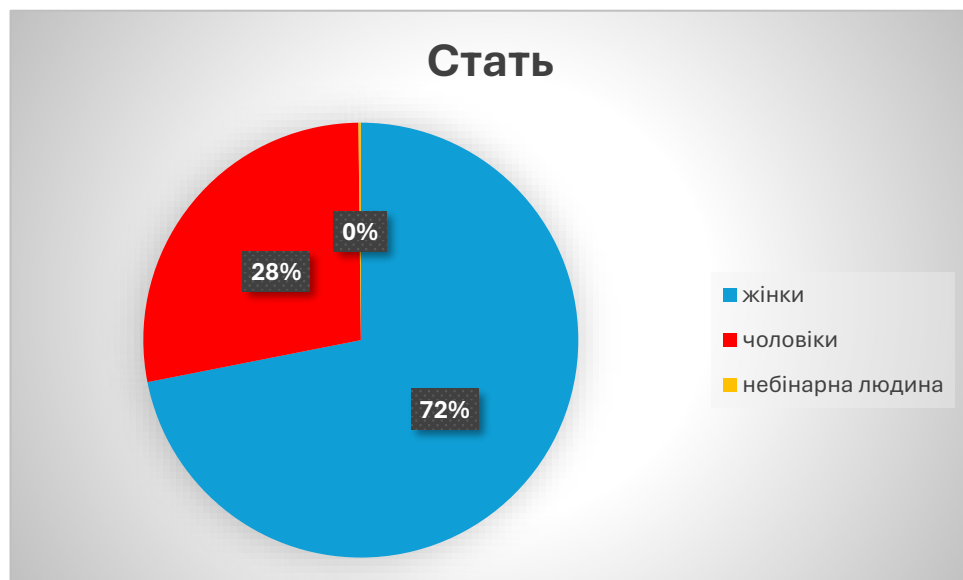
1. Методологія опитування

Мета опитування — визначення актуальних потреб підвищення рівня медіаграмотності та застосування професійних стандартів серед працівників/працівниць сфери медіа.

Методологія: опитування проведено шляхом тестування працівників/працівниць сфери медіа на медіаграмотність та застосування професійних стандартів.

Опитувальник розроблено у Google Формі, розіслано посилання суб'єктам медіа з проханням сприяти проходженню тестування журналістами/журналістками та іншими працівниками/працівницями, а також розміщено на офіційному веб-сайті Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення. Опитування проводилося у період з 11 по 31 жовтня 2024 року на добровільній основі за знеособленими даними.

В опитуванні взяли участь: 573 респонденти, з них:

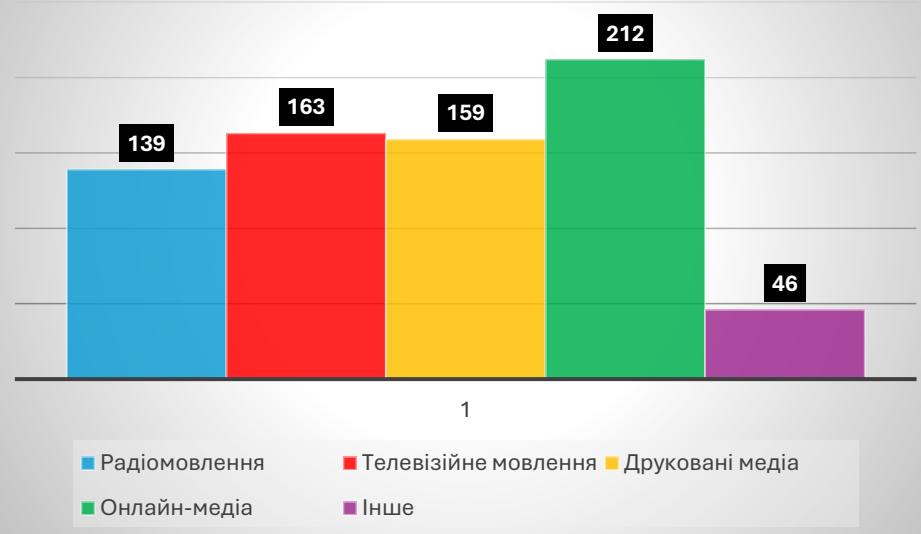

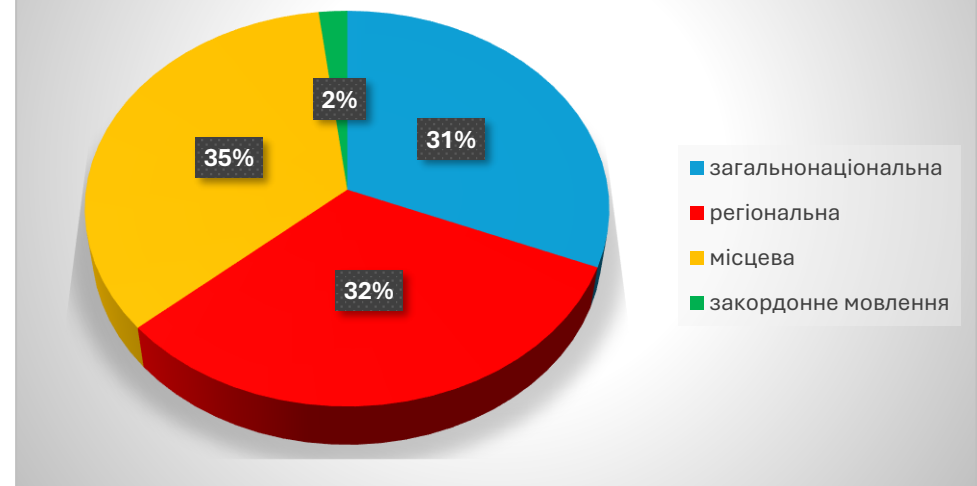
- До групи «Інші» увійшли респонденти, які зазначили наступні посади: автор та ведучий подкастів, адміністративний помічник, аналітик, архіваріус, блогер, відеотекар, випусковий ефір, власник, графік, засновник, експерт-аналітик, консультант, коректор, оброблювач інформаційного матеріалу, перекладач, піарник, рекламіст, студент, науковий співробітник, літературний редактор та інші.

- Деякі респонденти зазначили, що належать одночасно до кількох соціальних груп.
- Частина опитуваних зазначили, що працюють одночасно у кількох видах медіа.

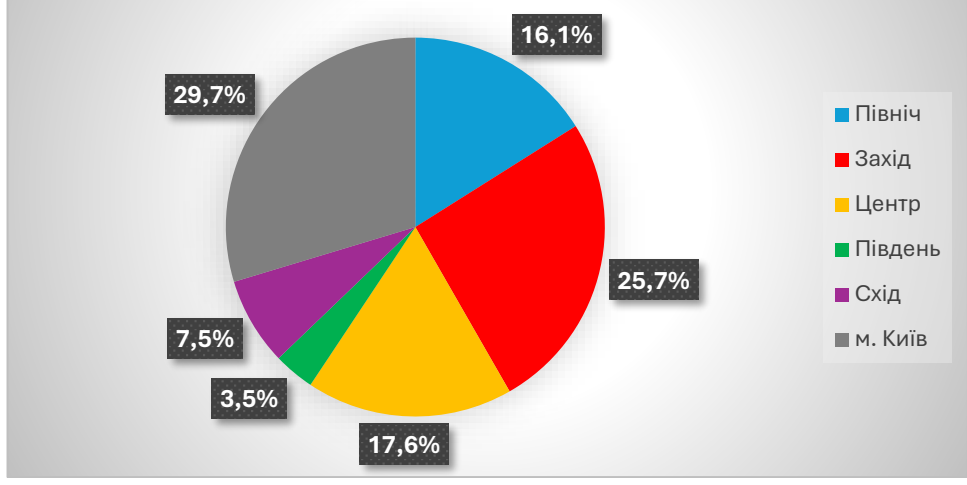
Види медіа

Територіальна категорія суб'єктів медіа

Реєстрація суб'єктів у сфері медіа

Північ: Житомирська (1,9%), Київська (4,4%), Сумська (7,5%), Чернігівська (2,3%) області;

Захід: Волинська (1,9%), Закарпатська (0,9%), Івано-Франківська (7%), Львівська (6,1%), Рівненська (3,1%), Тернопільська (2,6%), Хмельницька (3%), Чернівецька (1%) області;

Центр: Дніпропетровська (3,3%), Кіровоградська (2,8%), Вінницька (5,8%), Полтавська (3,5%), Черкаська (2,3%) області;

Південь: Запоріжжя (0,9%), Херсонська (0,3%), Одеська (1%), Миколаївська (1,2%) області;

Схід: Харківська (6,6%), Донецька (0,9%) області.

2. Короткий опис основних результатів

Тест містив **46** запитань за напрямками: етичні принципи та обмеження/заборона поширення інформації; захист дітей у медіа; запобігання та боротьба з мовою ворожнечі; протидія пропаганді та дезінформації; гендерна рівність; безбар'єрність та інклюзія; фактчекінг та цифрова грамотність.

Правильна відповідь за кожне тестове завдання оцінювалася в 1 бал. Бал нараховувався за відповідь, яка охоплювала всі необхідні пункти та відповідала критеріям повноти.

Результати опитування засвідчили рівень медіаграмотності та застосування професійних стандартів працівниками сфери медіа **вище середнього**. Середній бал склав **34 із 46** або **73,9%**. Діапазон правильних відповідей – від 8 до 44.

Для зручності сприйняття результати у відсотковому відношенні умовно поділено на 4 рівні:

- **низький рівень** – до 25 % правильно наданих відповідей;
- **нижче середнього** – від 25% до 50% правильно наданих відповідей;
- **вище середнього** – від 50% до 75% правильно наданих відповідей;
- **високий** – понад 75% правильно наданих відповідей.

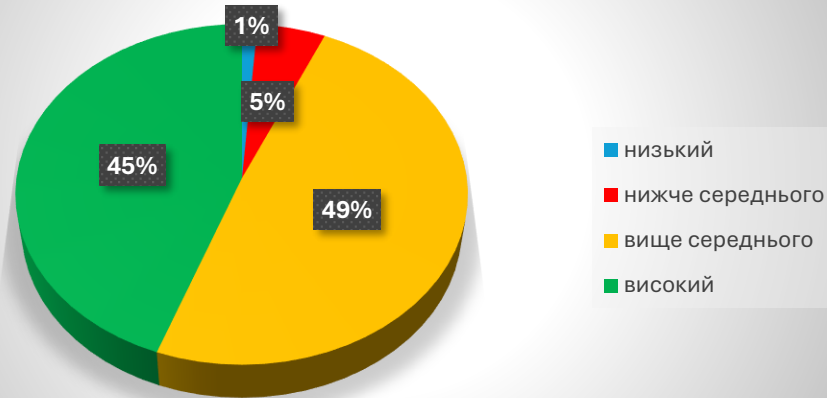
ТОП-5 запитань, на які надано найменше правильних відповідей

ТОП-5 запитань, на які надано найбільше правильних відповідей

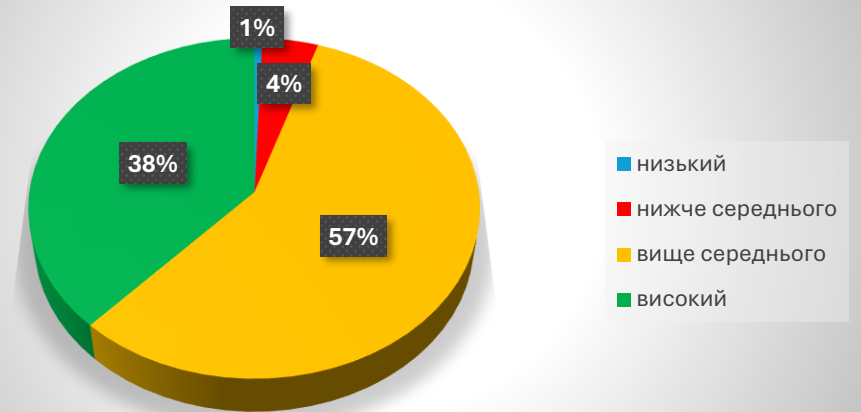
Запитання	Правильні відповіді, %	Запитання	Правильні відповіді, %
1. Яка різниця між троями та ботами? Позначте відповіді, що характеризують тролів.	16,4	1. Які наслідки передбачені за поширення матеріалів, що заохочують сексуальну експлуатацію та насильство над дітьми, демонструють статеві відносини дітей?	97,2
2. Що журналісти-фактчекери перевіряють під час фактчекінгу? Позначте всі правильні відповіді	28,1	2. Яку пропаганду або заклики заборонено поширювати медіа?	97
3. Що, на Вашу думку, є неетичним у цій публікації? (наведено скріншот публікації про крадіжку із фото людей, що належать до ромської спільноти). Позначте всі правильні відповіді.	33,2	3. Розповсюдження якої інформації обмежено для поширення в медіа, щоб не завдати шкоди для розвитку дітей?	96,5
4. Що вбачається на цьому фото? (фото з медіа із заголовком «Володимир Дантес з довгими нігтями та синіми тінями приголомшив фанів незвичним образом»)	33,7	4. Що вбачається на цьому фото? (фото із зображенням гендерного дисбалансу під час суспільно-політичного ток-шоу)	96
5. Які з наведених нижче термінів є некоректними й такими, що посилюють гомофобні та трансфобні стереотипи?	36,8	5. Що з наведеного нижче є грубим порушенням вимог законодавства суб'єктами у сфері медіа?	95,6

Показники рівня медіаграмотності та застосування професійних стандартів

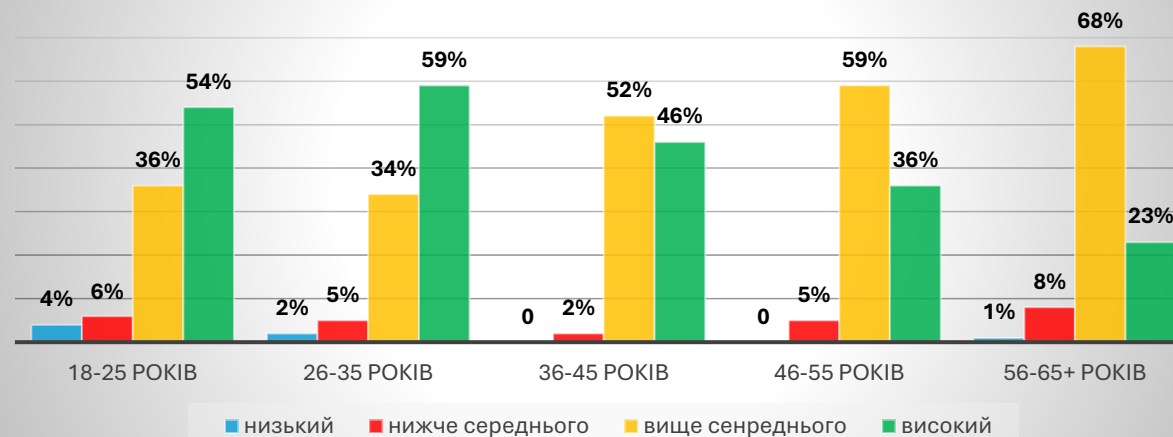
ЖІНКИ

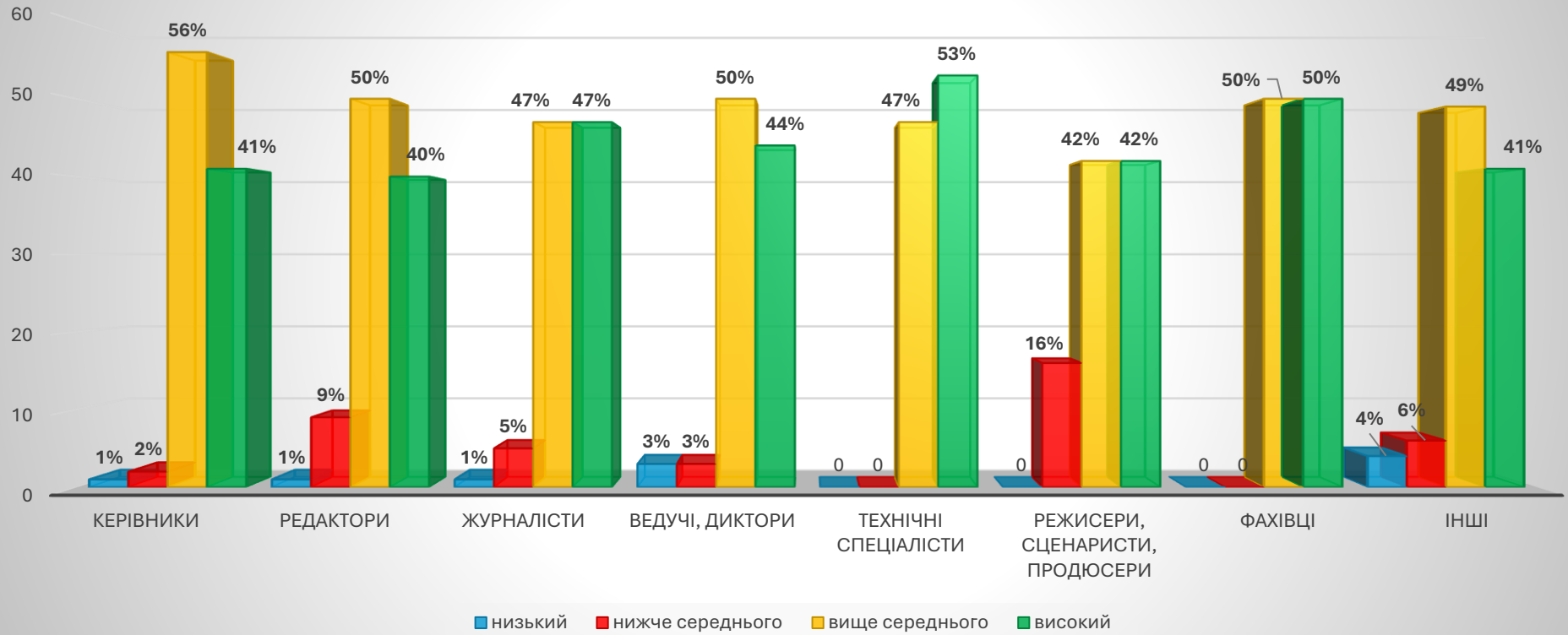
Чоловіки

за віком

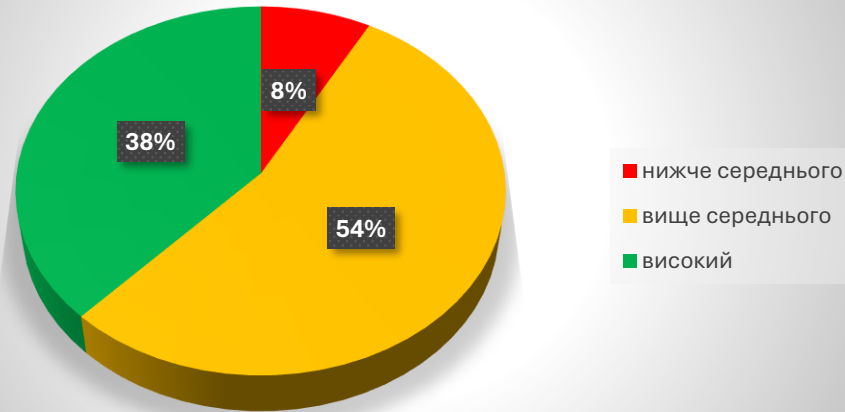
За посадами

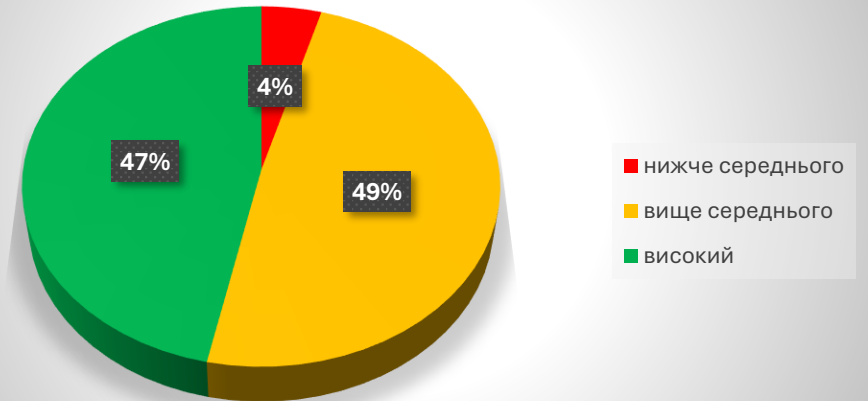
Показники рівня медіаграмотності та застосування професійних стандартів

За соціальними групами

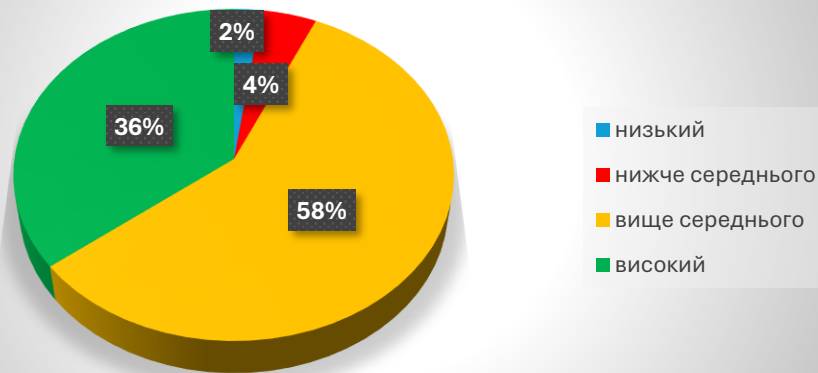
Сім'я військовослужбовця/иці

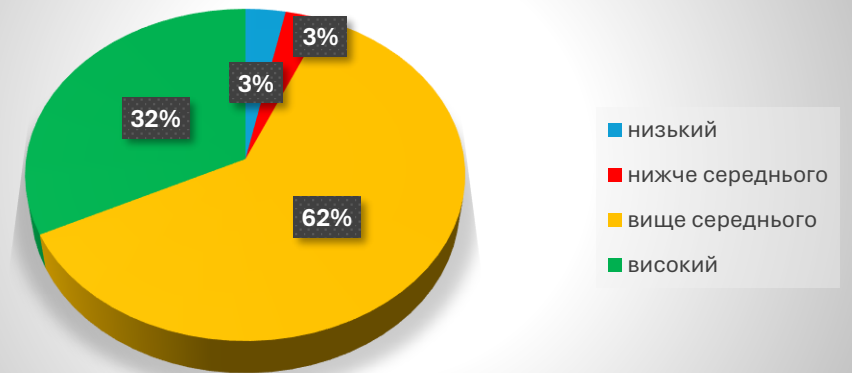
ВПО

Проживаю в сільській місцевості

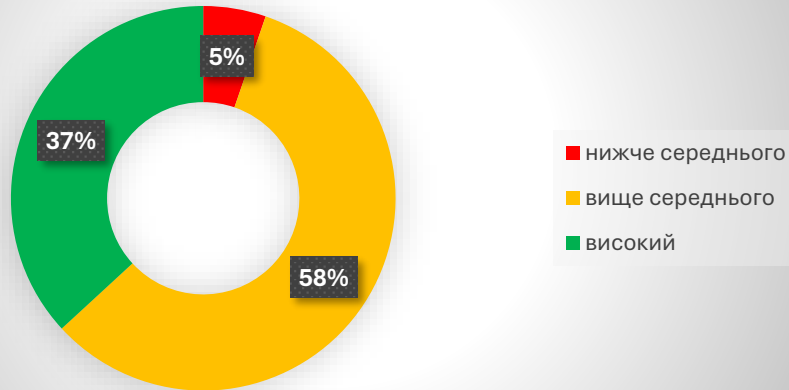

Виховую дитину/дітей самостійно

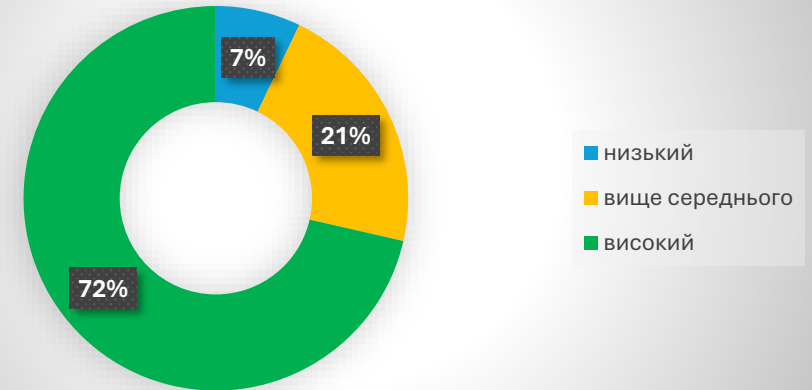

Показники рівня медіаграмотності та застосування професійних стандартів

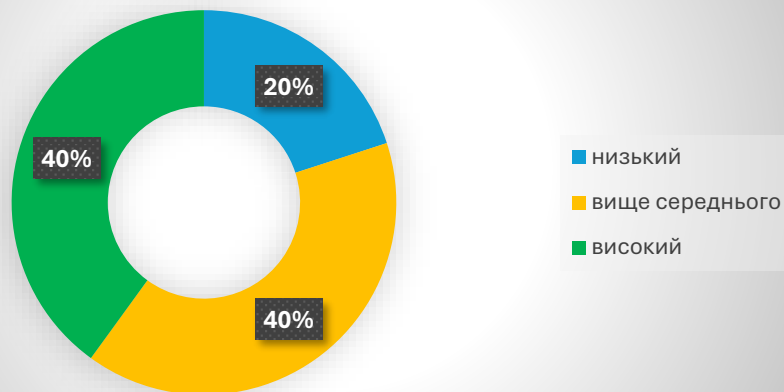
Люди з інвалідністю

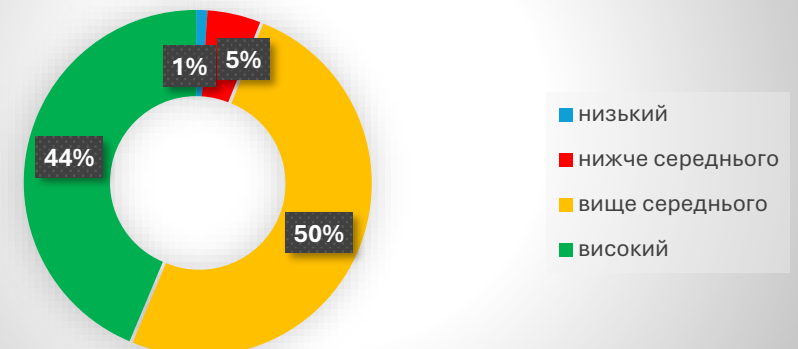
ЛГБТІК+

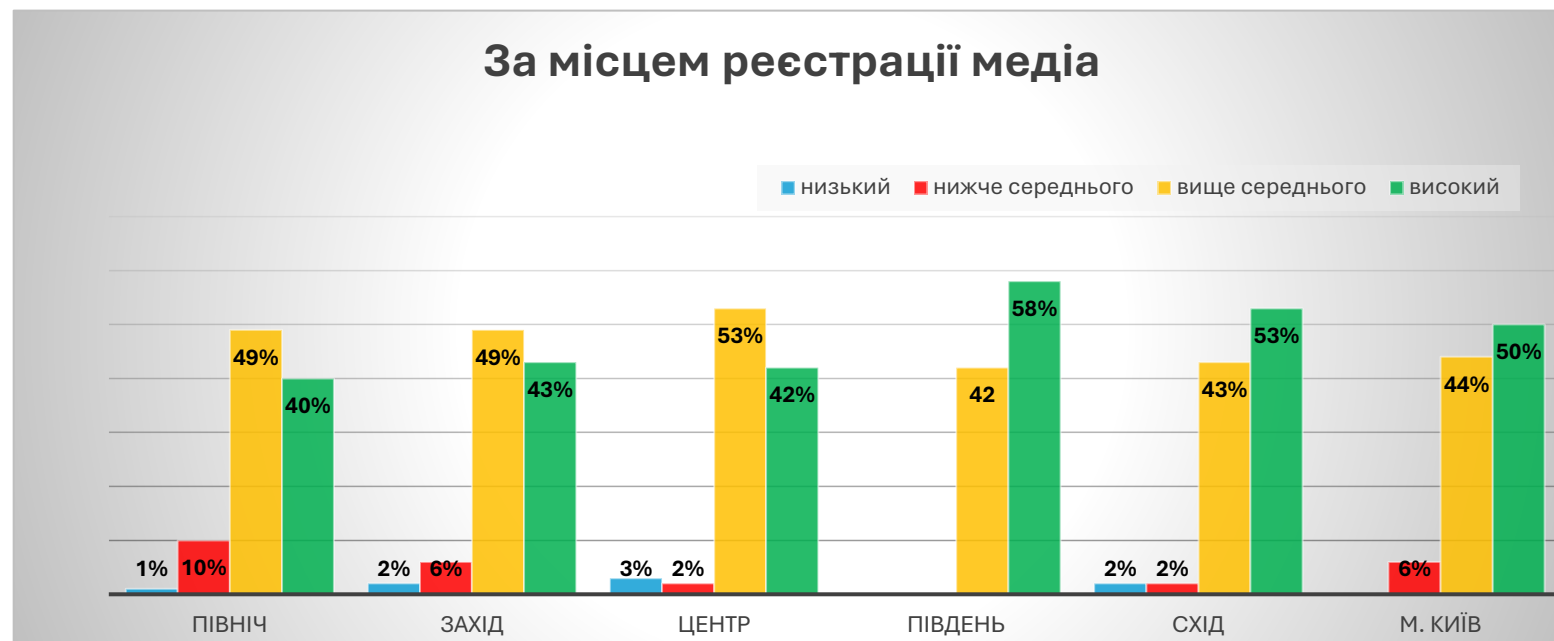
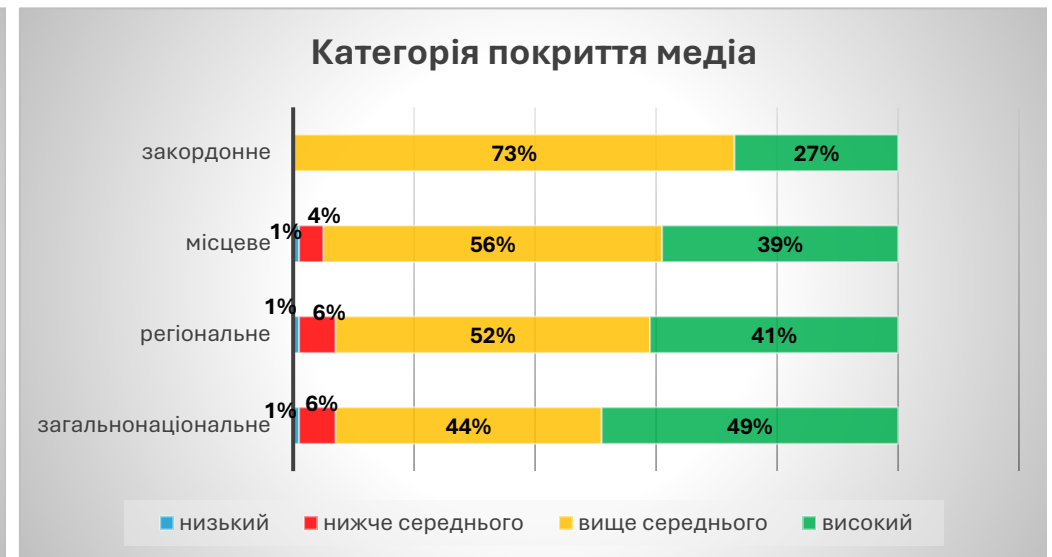
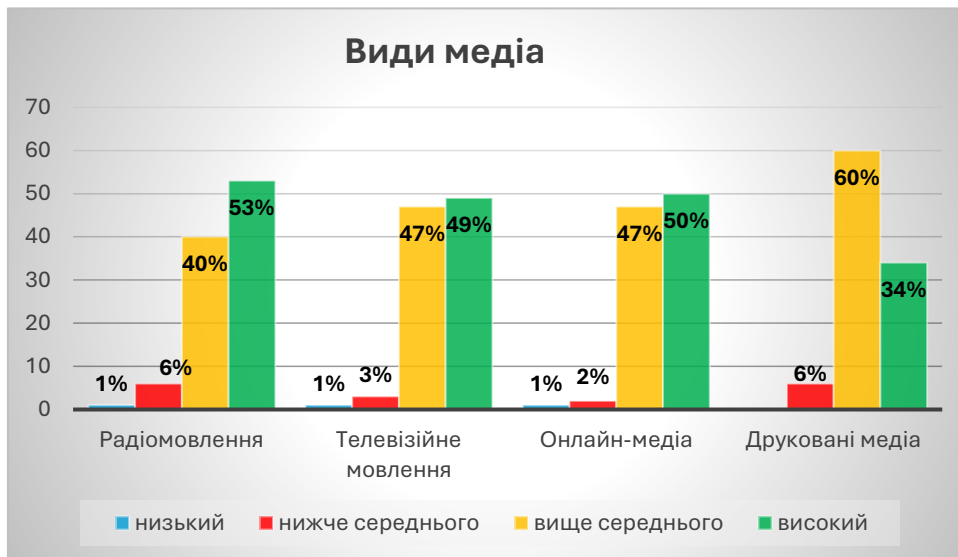
Належу до етнічної громади

Не належу до жодної з наведених категорій

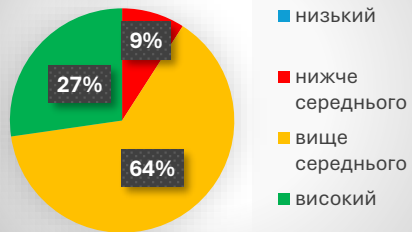

Показники рівня медіаграмотності та застосування професійних стандартів

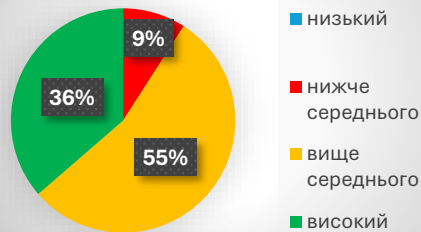

Показники рівня медіаграмотності та застосування професійних стандартів

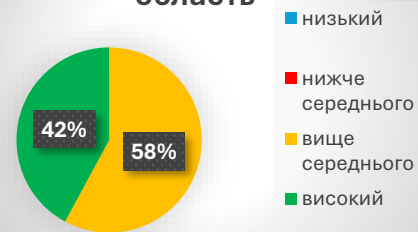
Вінницька область

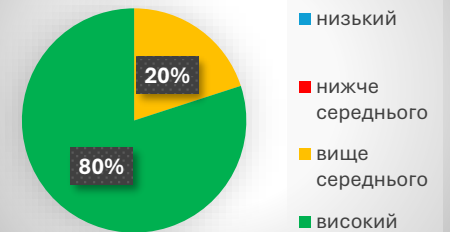
Волинська область

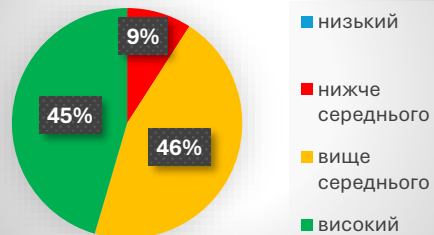
Дніпропетровська область

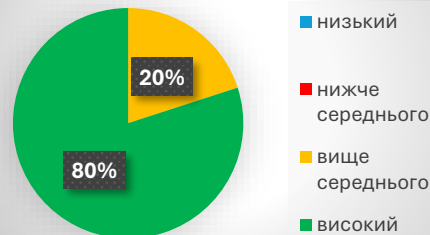
Донецька область

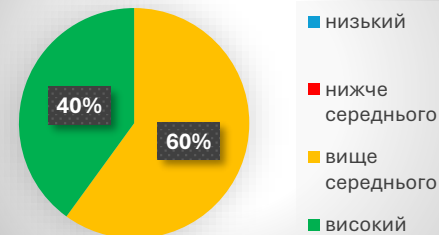
Житомирська область

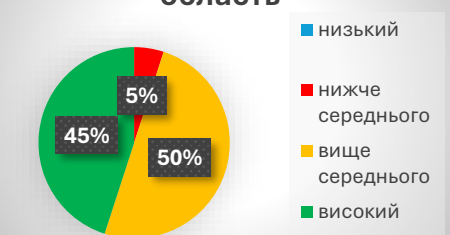
Закарпатська область

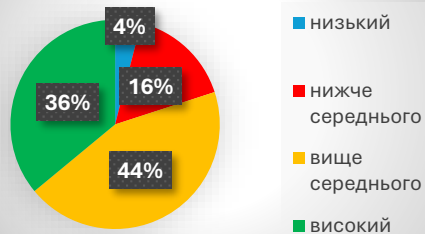
Запорізька область

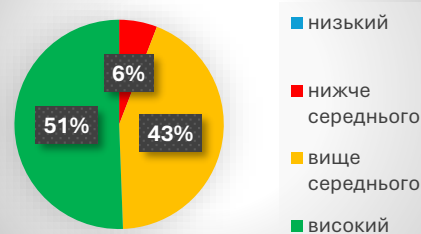
Івано-Франківська область

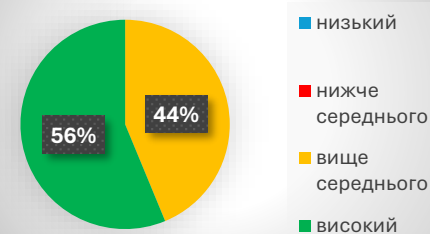
Київська область

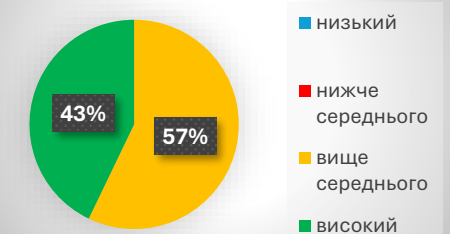
м. Київ

Кіровоградська область

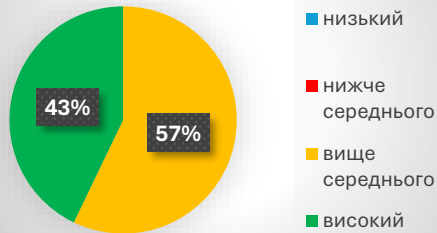

Львівська область

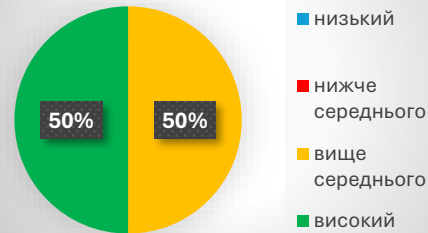

Показники рівня медіаграмотності та застосування професійних стандартів

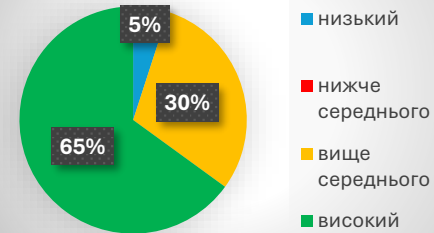
Миколаївська область

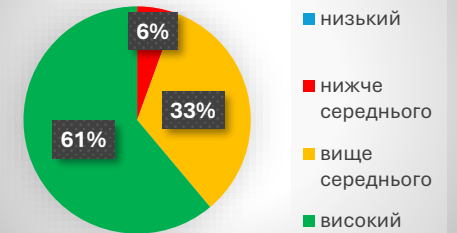
Одеська область

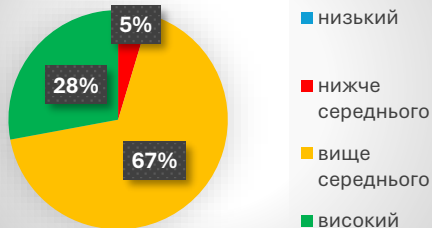
Полтавська область

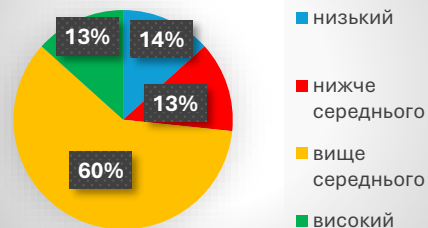
Рівненська область

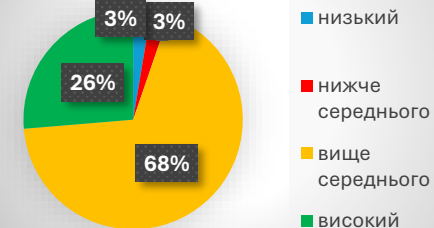
Сумська область

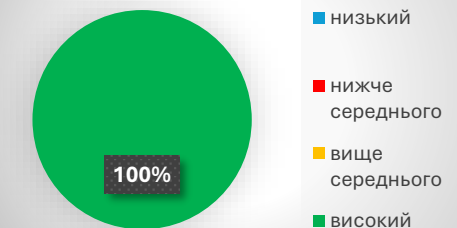
Тернопільська область

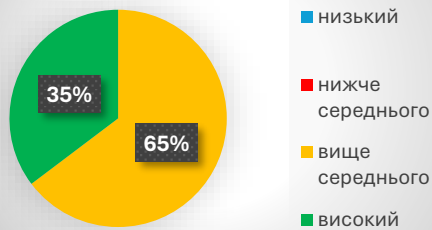
Харківська область

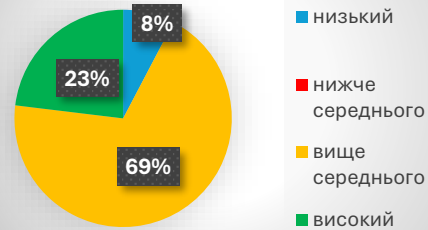
Херсонська область

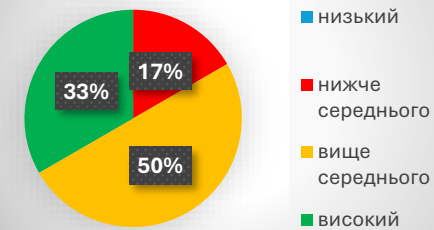
Хмельницька область

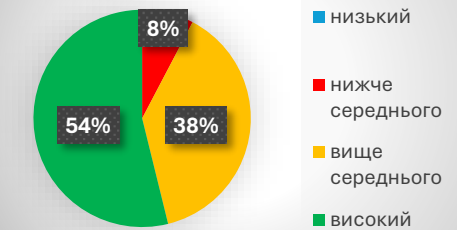
Черкаська область

Чернівецька область

Чернігівська область

3. Результати опитування за напрямками

3.1. Етичні принципи та обмеження/заборона поширення інформації

Цей розділ Тесту містив 3 запитання, на кожне з яких було передбачено кілька правильних відповідей. За кожну повну правильну відповідь нараховувався 1 бал. Середній показник правильних відповідей за цим розділом - **вище середнього (65%)**.

Найбільшу обізнаність респонденти показали у питанні висвітлення інформації під час дії воєнного стану (85,3%). Дещо нижчий (60,9%) - на запитання етичних орієнтирів, визначених Кодексом етики українського журналіста. Найнижчий показник (48,9%), що є нижчим за середній рівень – на запитання, пов'язане із встановленими заборонами на поширення окремих видів інформації.

№	Запитання	Кількість правильних відповідей, %
1	Що з цих тверджень належить до основних етичних орієнтирів, визначених Кодексом етики українського журналіста, яких медійники мають дотримуватися при виконанні своїх професійних обов'язків? Позначте всі правильні відповіді.	60,9
2	Розголошення якої інформації представниками медіа під час дії воєнного стану може призвести до обізнаності противника про дії ЗСУ та зашкодити виконанню ними завдань? Позначте всі правильні відповіді.	85,3
3	Що на території України заборонено поширювати в медіа? Позначте всі правильні відповіді.	48,9
У середньому за розділом, %		65

Стать	Жінки	Чоловіки
№ запитання	Кількість правильних відповідей, %	
1	60,2	63,1
2	84,5	87,5
3	48,1	54,2
У середньому за розділом, %	64,3	68,3

За статтю:

У **чоловіків** як у середньому за розділом, так і за усіма трьома запитаннями, показник правильних відповідей є дещо **вищим**, ніж у жінок. Різниця складає 3-4%.

У середньому за розділом показник правильних відповідей (**72,4%**) **вище** у респондентів вікової групи **56-65+ років**. На запитання, пов'язане з етичними орієнтирами, визначеними Кодексом етики українського журналіста, показник правильних відповідей **вище** у вікової групи **36-45 років (62,9%)**.

Високий рівень у респондентів усіх вікових груп у питанні висвітлення інформації під час дії воєнного стану, найвищий - у групи **36-45 років (88,1%)**.

Стосовно встановлених обмежень/заборон поширення на території України інформації – показник варіюється від 36,2% (**нижче середнього**) у групи **18-25 років** до 68,7% (**вище середнього**) у групи **56-65+ років**.

За віком:

Вік	18-25	26-35	36-45	46-55	56-65+
№ запитання	Кількість правильних відповідей, %				
1	60	57,7	62,9	61	61,6
2	78,7	84,5	88,1	85,6	86,9
3	36,2	45,4	43,7	50	68,7
У середньому за розділом, %	58,3	62,5	64,9	65,5	72,4

За соціальними групами:

Соціальна група	Запитання 1	Запитання 2	Запитання 3	У середньому за розділом, %
	Кількість правильних відповідей, %			
Сім'ї військовослужбовців/иць	56	84	58	66
ВПО	55,6	88,9	46,7	63,7
Проживають у сільській місцевості	57,8	91,1	51,1	66,7
Люди з інвалідністю	55,3	84,2	47,4	62,3
Виховують дитину/дітей самостійно	58,1	80,6	45,2	61,3
ЛГБТІК+	42,9	78,6	35,7	52,4
Належать до етнічної громади	60	60	60	60
Не належать до зазначених вище соціальних груп	62,4	85	48,4	65,3

Найвищий показник правильних відповідей у середньому за розділом (**66,7%**) - у респондентів, які **проживають у сільській місцевості**. Ця ж група респондентів **краще** за інших відповіла на запитання щодо висвітлення інформації під час дії воєнного стану (**91,1%**).

На запитання щодо основних етичних орієнтирів, визначених Кодексом етики українського журналіста, показник правильних відповідей **вище** у респондентів, які **не належать до жодної із соціальних груп (62,4%)**, найнижчий – у респондентів, які належать до ЛГБТІК+-спільноти (42,9%).

Респонденти, які **належать до етнічних громад**, показали **кращий** результат у відповідях на запитання щодо встановлених обмежень/заборон поширення інформації або висловлювань на території України (**60%**).

№ запитання	Друковані медіа	Онлайн-медіа	Телевізійне мовлення	Радіомовлення	Інше
	Кількість правильних відповідей, %				
1	64,1	64,1	62	65,5	54,3
2	90,6	93,4	86,5	84,2	71,7
3	50,3	41,5	47,8	62,6	47,8
У середньому за розділом, %	68,3	66,3	65,4	70,8	57,9

За видами медіа:

Кожен п'ятий респондент зазначив, що працює одночасно в кількох видах медіа.

Найбільший відсоток правильних відповідей у середньому за розділом (**70,8%**) у респондентів, які працюють у сфері **радіомовлення**.

Також працівники і працівниці сфери **радіомовлення** набрали більше балів у відповідях на запитання щодо основних етичних орієнтирів, визначених Кодексом етики українського журналіста (**65,5%**), а також щодо встановлених обмежень/заборон поширення інформації або висловлювань на території України (**62,6%**).

Представники **онлайн-медіа** продемонстрували **кращий** рівень знань, у питаннях, пов'язаних із висвітленням інформації під час дії воєнного стану (**93,4%**) у працівників **онлайн-медіа**. В той же час респонденти цієї групи набрали **найменшу** кількість балів на запитання щодо встановлених обмежень/заборон поширення інформації або висловлювань на території України (**41,5%**).

Група респондентів, яка зазначили «**інше**» місце роботи, отримала найменшу кількість балів у середньому за цим розділом запитань (**57,9%**).

За територією покриття:

Покриття медіа	Загально-національне	Регіональне	Місьцеве	Закордонне мовлення
№ запитання	Кількість правильних відповідей, %			
1	60,3	63,2	59,1	63,6
2	83,2	86,5	86,9	72,7
3	47,5	44,3	54,1	54,4
У середньому за розділом, %	63,7	64,7	66,7	63,6

В залежності від території покриття медіа різниця у показниках кількості правильних відповідей у середньому за розділом є незначною та коливається у межах 3%. Показники відповідають рівню **вище середнього**. **Вищий** показник правильних відповідей (**66,7%**) у респондентів, які працюють в **місцевих** медіа

Рівню **вище середнього** відповідає показник правильних відповідей на запитання щодо основних етичних орієнтирів, визначених Кодексом етики українського журналіста. **Вищий** (**63,6%**) – у респондентів, що працюють у сфері **закордонного мовлення**.

У розрізі регіонів максимальний бал (**100%**) в середньому за розділом отримали респонденти, які працюють у суб'єктів у сфері медіа, що зареєстровані у **Херсонській** області. **Найнижчий** показник правильних відповідей (**46,7%**) - у **Закарпатській та Тернопільській** областях.

Кращий результат правильних відповідей, що відповідає **високому рівню**, у відповідях на запитання щодо основних етичних орієнтирів, визначених Кодексом етики українського журналіста, у респондентів, які працюють у суб'єктів у сфері медіа, що зареєстровані у **Рівненській** (**88,9%**) та **Житомирській** (**81,8%**) областях. **Найнижчий** результат– у **Вінницькій** (**39,4%**) та **Закарпатській** (**40%**) областях.

Працівники загальнонаціональних, регіональних та місцевих медіа мають **високий рівень** у питанні поширення інформації під час дії воєнного стану (**83,2-86,9%**), на відміну від колег, що працюють у сфері закордонного мовлення, чий показник є на рівні **вище середнього** (**72,7%**).

Найменшу кількість правильних відповідей було надано на запитання, пов'язане із встановленими заборонами на поширення окремих видів інформації. **Нижчі** показники у працівників загальнонаціональних (**47,5%**) та регіональних (**44,3%**) медіа. Рівень **вище середнього** – у працівників **місцевих медіа** (**54,1%**) та тих, хто працює у сфері закордонного мовлення (**54,4%**).

Усі правильні відповіді (**100%**) на запитання, пов'язане із поширенням інформації під час військового стану, надали працівники та працівниці медіа, зареєстровані в **Донецькій, Миколаївській та Херсонській** областях.

Показник відповідей на запитання, пов'язане із обмеженнями/заборами на поширення окремих видів інформації, у респондентів з більшості регіонів відповідає рівню **нижче середнього**. **Жодної повної** правильної відповіді не надали медійники з **Донецької та Одеської** областей. **Найкращий** результат (**100%**) - у респондентів, які працюють в медіа **Херсонської** області.

Область	Вінницька	Волинська	Дніпропетровська	Донецька	Житомирська	Закарпатська	Запорізька	Івано-Франківська	Київська	Кіровоградська	Львівська	Миколаївська	Одеська	Полтавська	Рівненська	Сумська	Тернопільська	Харківська	Херсонська	Хмельницька	Черкаська	Чернівецька	Чернігівська	м. Київ	
	Кількість правильних відповідей (%)																								
№ запитання	1	39,4	72,7	73,7	60	81,8	40	60	67,5	60	62,5	48,6	57,1	66,7	65	88,9	65,1	46,7	57,9	100	47,1	53,8	50	61,5	61,8
	2	87,9	100	94,7	100	90,9	80	80	85	72	97,3	91,4	100	83,3	80	88,9	81,4	60	86,8	100	88,2	69,2	83,3	84,6	85,9
	3	48,5	45,4	47,4	0	54,5	20	40	42,5	28	50	57,1	42,9	0	65	38,9	65,1	33,3	50	100	41,2	46,2	33,3	69,2	52,9
У середньому за розділом %	58,6	72,7	71,9	53,3	75,7	46,7	60	65	53,3	68,7	65,7	66,7	50	70	72,2	70,5	46,7	64,9	100	58,8	56,4	55,5	71,8	66,8	

У розрізі професій та посад у середньому за розділом **найвищий** показник правильних відповідей у **технічних спеціалістів (78,2%)**, **ведучих і дикторів (76,7%)**, що відповідає **високому** рівню. **Найменше** правильних відповідей надали **smm-менеджери (50%)**.

Технічні спеціалісти показали кращі результати у запитанні щодо основних етичних орієнтирів, визначених Кодексом етики українського журналіста (**82,8%**), **ведучі та диктори** - щодо особливостей висвітлення інформації під час дії воєнного стану (**90%**) та щодо обмежень/заборон на поширення окремих видів інформації (**76,7%**).

Найменше правильних відповідей було надано **фахівцями (28,6%)** на запитання щодо обмежень/заборон на поширення окремих видів інформації, а також у **режисерів, сценаристів і продюсерів (33,3%)** - щодо основних етичних орієнтирів, визначених Кодексом етики українського журналіста.

Посада	Запитання 1	Запитання 2	Запитання 3	У середньому за розділом, %
	Кількість правильних відповідей, %			
Керівники	62,1	86,4	46,3	64,9
Редактори	63,3	84,4	49	65,6
Журналісти	52,6	85,3	46,6	61,5
Ведучі, диктори	63,3	90	76,7	76,7
Технічні спеціалісти	82,8	89,7	62,1	78,2
Режисери, сценаристи, продюсери	33,3	83,3	50	55,5
Фахівці	57,1	85,7	28,6	47,6
Інші	66,1	81,4	55,9	67,8

3.2. Захист дітей у медіа

До цього розділу Тесту було включено 5 запитань, кожне з яких передбачало одну правильну відповідь, за яку нараховувався 1 бал. У середньому за розділом показник правильних відповідей становив **86,3%**, що відповідає **високому рівню**. Найменше правильних відповідей (58,5%) надано на запитання щодо залучення дитини, яка зазнала сексуального насильства, до виробництва контенту для медіа.

№	Запитання	Кількість правильних відповідей, %
1	Що потрібно врахувати при висвітленні питань, пов'язаних із дітьми?	92,7
2	Які наслідки передбачені за поширення матеріалів, що заохочують сексуальну експлуатацію та насильство над дітьми, демонструють статеві відносини дітей?	97,2
3	Розповсюдження якої інформації обмежено для поширення в медіа, щоб не завдати шкоди для розвитку дітей?	96,5
4	Які рекомендації необхідно врахувати медіа з метою зменшення ризику участі дітей у збройному конфлікті?	86,4
5	Чи допускається залучення окремої дитини, яка зазнала сексуального насильства, до виробництва контенту для медіа?	58,5
У середньому за розділом, %		86,3

Стать	Жінки	Чоловіки
Запитання	Кількість правильних відповідей, %	
1	91,3	95
2	97,6	96,2
3	96,1	97,5
4	85,7	88,1
5	58,5	58,1
У середньому за розділом, %	85,8	87

За статтю:

У середньому за розділом показники правильних відповідей у **чоловіків (87%)** і **жінок (85,8%)** є приблизно однаковим.

Жінки дещо краще відповіли на запитання щодо наслідків за поширення матеріалів, що заохочують сексуальну експлуатацію та насильство над дітьми, демонструють статеві відносини дітей (**97,6%**) та стосовно можливості залучення окремої дитини, яка зазнала сексуального насильства, до виробництва контенту для медіа (**58,5%**).

З невеликою різницею у **чоловіків вище** показник у відповідях на запитання щодо особливостей, які потрібно враховувати при висвітленні питань, пов'язаних із дітьми (**95%**), відносно інформації, розповсюдження якої обмежено для поширення в медіа, щоб не завдати шкоди для розвитку дітей (**97,5%**), а також щодо рекомендацій, які необхідно враховувати медіа з метою зменшення ризику участі дітей у збройному конфлікті (**88,1%**).

За віком:

У середньому за розділом показники правильних відповідей у різних вікових груп коливаються у межах від 83,8% у групи 18-25 років до 87,8% у групи 46-55 років.

За запитаннями: вікова група **36-45 років** показала **кращий** результат (**96,1%**) на запитання, що потрібно враховувати при висвітленні питань, пов'язаних із дітьми. **Найнижчий** (**89,9%**), хоча і відповідає **високому рівні** – у вікової групи **56-65+ років**.

Практично однаковий результат на запитання щодо наслідків, які передбачені за поширення матеріалів, що заохочують сексуальну експлуатацію та насильство над дітьми, демонструють статеві відносини дітей, **вищий** (**97,9%**) – у вікової групи **46-55 років**.

Респонденти вікової групи **56-65+ років** надали **більше** правильних відповідей на запитання щодо обмежень, передбачених для розповсюдження інформації в медіа, щоб не завдати шкоди для розвитку дітей (**99%**) та щодо рекомендацій, які необхідно враховувати медіа з метою зменшення ризику участі дітей у збройному конфлікті (**91,9%**). Ці показники **нижче** у вікової групи **18-25 років**, які становили **87,5%** та **81,5%** відповідно.

Вік	18-25	26-35	36-45	46-55	56-65+
Запитання	Кількість правильних відповідей, %				
1	92,5	92,8	96,1	91,1	89,9
2	96,2	96,9	97,4	97,9	97
3	87,5	94,8	98,7	98,6	99
4	81,5	87,6	84,1	87	91,9
5	61,2	57,7	57,6	64,4	49,5
У середньому за розділом, %	83,8	85,9	86,8	87,8	85,5

Стосовно можливості залучення окремої дитини, яка зазнала сексуального насильства, до виробництва контенту для медіа, **краще** відповіли (**64,4%**) респонденти вікової групи **46-55 років**. У вікової групи **56-65+ років** цей показник на рівні **нижче середнього** (**49,5%**).

За соціальними групами:

Соціальна група	Запитання					У середньому за розділом, %
	1	2	3	4	5	
	Кількість правильних відповідей, %					
Сім'ї військовослужбовців/иць	90	98	98	80	52	83,6
ВПО	93,3	93,3	97,8	91,1	46,7	84,4
Проживають у сільській місцевості	93,3	95,6	95,6	86,7	57,8	85,8
Люди з інвалідністю	92,1	97,4	97,4	92,1	50	85,8
Виховують дитину/дітей самостійно	87,1	93,5	96,8	80,6	48,4	81,3
ЛГБТІК+	92,9	92,9	85,7	64,3	71,4	81,4
Належать до етнічної громади	100	100	80	100	40	84
Не належать до зазначених вище соціальних груп	92,9	97,4	96,3	86,6	61,3	86,9

У середньому за розділом найбільшу кількість **правильних** відповідей (**86,9%**) надали респонденти, які **не належать до жодної із соціальних груп** із визначеного переліку. У всіх соціальних груп цей показник відповідає **високому рівню**.

Респонденти, які належать до певної **етнічної громади**, надали **усі правильні** відповіді (**100%**) на 3 запитання: що потрібно враховувати при висвітленні питань, пов'язаних із дітьми; які наслідки передбачені за поширення матеріалів, що заохочують сексуальну експлуатацію та насильство над дітьми; які рекомендації необхідно враховувати медіа з метою зменшення ризику участі дітей у збройному конфлікті.

В той же час для респонденти цієї соціальної групи надали **найменше** з-поміж інших правильних відповідей (**40%**) на запитання стосовно можливості залучення окремої дитини, яка зазнала сексуального насильства, до виробництва контенту для медіа. Це запитання виявилось складнішим для усіх респондентів, які брали участь в опитуванні. Показник правильних відповідей на це запитання варіюється на рівні **нижче середнього** у ВПО, людей з інвалідністю, респондентів, які виховують дитину/дітей самостійно, а також тих, хто належить до певної етнічної громади, до вище середнього – у респондентів, що належать до сімей військовослужбовців, проживають у сільській місцевості, а також у респондентів, що не належать до жодної із соціальних груп. **Найвищий** показник (**71,4%**) – у респондентів, що належать до **ЛГБТІК+спільноти**.

За видами медіа:

№ запитання	Друковані медіа	Онлайн-медіа	Телевізійне мовлення	Радіомовлення	Інше
	Кількість правильних відповідей, %				
1	89,9	94,3	93,9	92,8	89,1
2	97,5	99,1	96,3	97,1	100
3	99,4	99,5	96,3	95	91,3
4	89,3	88,2	82,8	90,6	84,8
5	52,8	59,9	60,1	59	60,9
У середньому за розділом, %	85,8	88,2	85,9	86,9	85,2

Показник правильних відповідей у середньому за розділом є приблизно однаковим та відповідає **високому рівню** у всіх респондентів незалежно від виду медіа, в яких вони працюють. **Найвищий (88,2%)** - у респондентів, які працюють у сфері **онлайн-медіа**.

На запитання «Що потрібно враховувати при висвітленні питань, пов'язаних із дітьми?» **найвищий** показник правильних відповідей (**94,3%**) у респондентів, що працюють в **онлайн-медіа**. **Найменший**, з різницею у 5%, - у респондентів, які зазначили «**інше**» місце роботи.

Ця ж група респондентів набрала максимальну кількість балів (**100%**) на запитання відносно наслідків, які передбачені за поширення матеріалів, що заохочують сексуальну експлуатацію та насильство над дітьми.

За територією покриття:

В залежності від території покриття каналів мовлення, у середньому за розділом показник правильних відповідей є практично однаковим у всіх респондентів, **найвищий (87,3%)** - у респондентів, які працюють у суб'єктів, що надають медіа-сервіси **за межами України (закордонне мовлення)**.

Відносно інформації, розповсюдження якої обмежено для поширення в медіа, щоб не завдати шкоди для розвитку дітей, **найвищий** результат у опитуваних, які працюють в **онлайн-медіа (99,5%)** та **друкованих медіа (99,4%)**.

Рекомендації, які необхідно враховувати медіа з метою зменшення ризику участі дітей у збройному конфлікті, **краще (90,6%)** назвала група респондентів, що працюють у сфері **радіомовлення**.

На запитання, яке стало складнішим у цьому розділі, а саме щодо залучення окремої дитини, яка зазнала сексуального насильства, до виробництва контенту для медіа, - показник відповідей усіх респондентів на рівні **вище середнього**. **Найвищий (60,9%)** – у респондентів, які зазначили «**інше**» місце роботи, **найнижчий (52,8%)** – у респондентів, що працюють у **друкованих медіа**.

Покриття медіа	Загально-національне	Регіональне	Місьцеве	Закордонне мовлення
№ запитання	Кількість правильних відповідей, %			
1	93,3	93	92,4	81,8
2	99,4	96,2	96	100
3	97,8	95,1	96,5	100
4	83,8	87,6	88,9	63,6
5	60,9	57,8	55,6	90,9
У середньому за розділом, %	87	85,9	85,9	87,3

По двом із п'яти запитань (про наслідки, які передбачені за поширення матеріалів, що заохочують сексуальну експлуатацію та насильство над дітьми, та відносно інформації, розповсюдження якої обмежено для поширення в медіа, щоб не завдати шкоди для розвитку дітей) респонденти, які працюють у сфері **закордонного мовлення** набрали максимальний бал (**100%**).

Також у цієї групи опитуваних **найвищий** показник правильних відповідей (**90,9%**) на запитання стосовно можливості залучення окремої дитини, яка зазнала сексуального насильства, до виробництва контенту для медіа. При цьому **найменша** з-поміж інших кількість правильних відповідей (**63,6%**) на запитання відносно рекомендацій, які необхідно враховувати медіа з метою зменшення ризику участі дітей у збройному конфлікті.

У розрізі регіонів:

У середньому за розділом **найвищий** показник правильних відповідей у респондентів, які працюють у суб'єктів у сфері медіа, що зареєстровані у **Донецькій, Закарпатській, Полтавській (по 92%), Дніпропетровській (91,6%) та Миколаївській (91,4%)** областях.

Респонденти, які працюють у **загальнонаціональних** медіа, показали **вищий** результат (**93,3%**) на запитання щодо особливостей, які потрібно враховувати при висвітленні питань, пов'язаних із дітьми. Практично на цьому ж рівні відповіді респондентів, які працюють в регіональних (93%) та місцевих (92,4%) медіа.

Вищий, ніж у інших, показник правильних відповідей (**88,9%**) на запитання відносно рекомендацій, які необхідно враховувати медіа з метою зменшення ризику участі дітей у збройному конфлікті, у респондентів, що працюють у **місцевих медіа**. В той же час, складнішим для цієї групи респондентів стало запитання стосовно можливості залучення окремої дитини, яка зазнала сексуального насильства, до виробництва контенту для медіа, з показником правильних відповідей **55,6%**, що є **нижчим**, ніж у інших груп респондентів.

Область	Вінницька	Волинська	Дніпропетровська	Донецька	Житомирська	Закарпатська	Запорізька	Івано-Франківська	Київська	Кіровоградська	Львівська	Миколаївська	Одеська	Полтавська	Рівненська	Сумська	Тернопільська	Харківська	Херсонська	Хмельницька	Черкаська	Чернівецька	Чернігівська	м. Київ	
	Кількість правильних відповідей (%)																								
№ запитання	1	90,9	100	100	100	90,9	100	100	95	80	87,5	94,3	100	100	95	94,4	88,4	80	92,1	100	88,2	92,3	83,3	92,3	94,7
	2	90,9	100	100	100	100	100	100	97,5	96	100	100	85,7	100	100	100	88,4	100	94,7	100	94,1	92,3	100	100	100
	3	97	90,9	100	100	100	100	80	97,5	92	93,7	97,1	100	100	95	100	97,7	86,7	97,4	100	100	92,3	83,3	92,3	98,8
	4	81,8	100	89,5	100	100	80	100	90	76	93,7	91,4	85,7	66,7	100	83,3	88,4	60	92,1	100	82,4	84,6	66,7	84,6	84,7
	5	60,6	27,3	68,4	60	54,5	80	60	55	68	43,7	57,1	85,7	66,7	70	61,1	41,9	66,7	42,1	0	70,6	69,2	66,7	69,2	56,5
У середньому за розділом, %	84,2	83,6	91,6	92	89,1	92	88	87	82,4	83,7	88	91,4	86,7	92	87,8	81	78,7	83,7	80	87,1	86,1	80	87,7	86,9	

На чотири з п'яти запитань цього розділу набрали максимальну кількість балів (**100%**) респонденти, які працюють у суб'єктів у сфері медіа, що зареєстровані у **Донецькій** та **Херсонській** областях; на три з п'яти запитань – у **Дніпропетровській**, **Житомирській**, **Закарпатській**, **Запорізькій** та **Одеській** областях.

Усі особливості, які потрібно враховувати при висвітленні питань, пов'язаних із дітьми, назвали респонденти які працюють у медіа **Волинської**, **Дніпропетровської**, **Донецької**, **Закарпатської**, **Запорізької**, **Миколаївської**, **Одеської**, **Херсонської** областей – **100%** правильних відповідей.

На запитання про наслідки, які передбачені за поширення матеріалів, що заохочують сексуальну експлуатацію та насильство над дітьми, усі правильні відповіді (**100%**) надали респонденти, які працюють у суб'єктів у сфері медіа, що зареєстровані у **Волинській**, **Дніпропетровській**, **Донецькій**, **Житомирській**, **Закарпатській**, **Запорізькій**, **Кіровоградській**, **Львівській**, **Одеській**, **Полтавській**, **Рівненській**, **Тернопільській**, **Херсонській**, **Чернівецькій** та **Чернігівській** областях та **м. Києві**.

Максимальний бал (**100%**) на запитання відносно інформації, розповсюдження якої обмежено для поширення в медіа, щоб не завдати шкоди для розвитку дітей, отримали респонденти, що працюють в медіа **Дніпропетровській**, **Донецькій**, **Житомирській**, **Закарпатській**, **Миколаївській**, **Одеській**, **Рівненській**, **Херсонській** та **Хмельницькій** областях.

Усі рекомендації, які необхідно враховувати медіа з метою зменшення ризику участі дітей у збройному конфлікті (**100%**), надали респонденти, які працюють у суб'єктів у сфері медіа, що зареєстровані у **Волинській, Дніпропетровській, Житомирській, Запорізькій, Полтавській та Херсонській** областях. Нижче за інших, але відповідає рівню **вище середнього**, показник правильних відповідей у респондентів, що працюють в медіа **Тернопільської (60%), Одеської та Чернівецької (по 66,7%)** областей.

Найскладнішим стало запитання відносно можливості залучення окремої дитини, яка зазнала сексуального насильства, до виробництва контенту для медіа, на яке респондентами було надано **найменше** правильних відповідей, зокрема з **Волинської** області (**27,3%**). Респонденти, які працюють в медіа, зареєстрованих в **Херсонській** області, не надали **жодної** правильної відповіді на це запитання.

У розрізі професій та посад:

Посада	Запитання 1	Запитання 2	Запитання 3	Запитання 4	Запитання 5	У середньому за розділом, %
	Кількість правильних відповідей, %					
Керівники	93,2	97,7	99,4	85,9	57,6	86,8
Редактори	91,8	96,6	95,9	83,7	59,9	85,6
Журналісти	87,9	97,4	94,8	84,5	58,6	78,7
Ведучі, диктори	93,3	96,7	80	86,7	70	85,3
Технічні спеціалісти	100	93,1	100	96,6	58,6	89,7
Режисери, сценаристи, продюсери	100	100	100	83,3	41,7	85
Фахівці	100	100	100	57,1	28,6	77,1
Інші	96,6	98,3	98,3	96,6	66,1	91,2

У середньому за розділом **вищий** показник правильних відповідей у респондентів, які зазначили «іншу» посаду (**91,2%**), **нижчий** – у фахівців (**77,1%**).

Технічні спеціалісти, режисери, сценаристи, продюсери та фахівці набрали максимальну кількість балів (**100%**), надавши усі правильні відповіді на запитання щодо особливостей, які потрібно враховувати при висвітленні питань, пов'язаних із дітьми, а також відносно інформації, розповсюдження якої обмежено для поширення в медіа, щоб не завдати шкоди для розвитку дітей.

Ця ж група респондентів (за виключенням технічних спеціалістів) не допустила помилок у відповідях на запитання щодо наслідків, які передбачені за поширення матеріалів, що заохочують сексуальну експлуатацію та насильство над дітьми.

Технічні спеціалісти, а також респонденти, які зазначили «іншу» посаду, **краще** з-поміж інших відповідали на запитання щодо рекомендацій, які необхідно враховувати медіа з метою зменшення ризику участі дітей у збройному конфлікті (**96,6%** правильних відповідей).

На запитання щодо можливості залучення окремої дитини, яка зазнала сексуального насильства, до виробництва контенту для медіа, **найвищий** показник правильних відповідей (**70%**) у **ведучих та дикторів**; **найнижчий** – у **фахівців (28,6%)**.

3.3. Запобігання та боротьба з мовою ворожнечі

Цей розділ Тесту містив 4 запитання, 3-и з них передбачало одну правильну відповідь, за яку нараховувався 1 бал, та 1-е запитання, що передбачало кілька правильних відповідей і за повну надану відповідь на яке зараховувався 1 бал. У середньому за розділом результати опитування показали рівень знань у цій сфері **вище середнього**.

Поряд з цим, на запитання, що стосувалося застосування етичної термінології до окремих осіб чи групи осіб через приналежність до ромської спільноти, при значній кількості правильних відповідей, повну правильну відповідь надано лише третиною респондентів. Застосування коректної термінології стосовно ЛГБТІК+спільноти також викликало складнощі та призвело до зниження показника правильних відповідей на два з чотирьох запитань до рівня **нижче середнього**.

№	Запитання	Кількість правильних відповідей, %
1	Які ознаки можуть свідчити, що матеріал є дискримінаційним та може розпалювати мову ворожнечі?	94,8
2	Що, на Вашу думку, є неетичним у цій публікації? (наведено скріншот публікації про крадіжку із фото людей, що належать до ромської спільноти). Позначте всі правильні відповіді.	33,2
3	Що з наведеного нижче є грубим порушенням вимог законодавства суб'єктами у сфері медіа?	95,6
4	Які з наведених нижче термінів є некоректними й такими, що посилюють гомофобні та трансфобні стереотипи?	36,8
У середньому за розділом:		65,1

Стать	Жінки	Чоловіки
№ запитання	Надали правильну відповідь, %	
1	94,9	94,4
2	32,3	35,6
3	94,9	97,5
4	40,1	28,1
У середньому за розділом, %	65,5	63,9

За статтю: за даним розділом запитань різниця у відповідях **чоловіків** та **жінок** є також незначною та коливається у межах до 2%. Показник правильних відповідей у **жінок** дещо **вищий** і становив **65,5%**.

Чоловіки надали **більше** правильних відповідей на запитання щодо етичної термінології відносно ромської спільноти (**35,6%**) та відносно грубих порушень законодавства суб'єктами у сфері медіа (**95,7%**). У жінок ці показники нижче у середньому на 3%.

У **жінок вищій** показник правильних відповідей на запитання щодо ознак, які можуть свідчити, що матеріал є дискримінаційним і розпалювати мову ворожнечі (**94,9%**), а також щодо застосування коректної термінології, аби запобігти посиленню гомофобних та трансфобних стереотипів (**40,1%**). За останнім різниця з чоловіками перевищила 10%.

За віком:

У середньому за розділом показник правильних відповідей є **найвищим** у молодшої вікової групи **18-25 років (68,7%)**. Різниця із старшою віковою групою **56-65+** перевищує 10%.

Група віком **18-25 років краще** ніж інші орієнтується у застосування коректної термінології, аби запобігти посиленню гомофобних та трансфобних стереотипів (**68,7%**) і ця різниця збільшується із віком респондентів. **Найнижчий** показник правильних відповідей у старшій вікової групи **56-65+ (8,1%)**.

Найбільш чутливою до дискримінаційної мови є вікова група **36-45 років**, у якої вище ніж у інших показники правильних відповідей за двома з чотирьох запитань розділу.

Вік	18-25	26-35	36-45	46-55	56-65+
№ запитання	Кількість правильних відповідей, %				
1	91,2	92,8	96,1	95,9	96
2	26,2	35,1	35,8	34,2	32,3
3	88,7	92,8	97,4	97,9	98
4	68,7	47,4	42,4	26,1	8,1
У середньому за розділом, %	68,7	67,1	67,9	63,5	58,6

За соціальними групами:

Найбільш чутливими до мови ворожнечі та застосування коректної термінології є респонденти, що належать до **ЛГБТІК+спільноти**, у якої **найвищий** показник правильних відповідей (**78,6%**) у середньому за розділом. Ця ж група респондентів надала більше правильних відповідей на запитання щодо етичної термінології відносно ромської спільноти (**71,4%**), а також щодо застосування коректної термінології, аби запобігти посиленню гомофобних та трансфобних стереотипів (**64,3%**).

Респонденти, які належать до **сімей військовослужбовців/иць** мають **найвищий** показник правильних відповідей у запитанні, що стосується порушень законодавства (**98%**).

Соціальна група	Запитання				У середньому за розділом, %
	1	2	3	4	
	Кількість правильних відповідей, %				
Сім'ї військовослужбовців/иць	94	32	98	34	64,5
ВПО	91,1	42,2	97,8	42,2	68,3
Проживають у сільській місцевості	93,3	35,6	93,3	28,9	62,8
Люди з інвалідністю	94,7	26,3	94,7	23,7	59,8
Виховують дитину/дітей самостійно	96,8	29	96,8	32,3	63,7
ЛГБТІК+	92,9	71,4	85,7	64,3	78,6
Належать до етнічної громади	100	0	80	20	50
Не належать до зазначених вище соціальних груп	94,7	32,6	96,3	37,6	65,3

Усі правильні відповіді (**100%**) на запитання щодо ознак, які можуть свідчити, що матеріал є дискримінаційним та може розпалювати мову ворожнечі, надали респонденти, які належать до певної з **етнічних громад**. В той же час ця група респондентів надала **жодної** правильної відповіді на запитання стосовно етичного висвітлення подій у публікації про людей, що належать до ромської спільноти, та має **найнижчий** показник правильних відповідей (**20%**) на запитання щодо некоректної термінології, що посилює гомофобні та трансфобні стереотипи.

За видами медіа:

№ запитання	Друковані медіа	Онлайн-медіа	Телевізійне мовлення	Радіомовлення	Інше
	Кількість правильних відповідей, %				
1	97,5	95,8	92,6	95,7	93,5
2	27,1	41,5	39,3	37,4	21,7
3	99,4	97,2	92,6	95	89,1
4	28,9	48,6	44,8	30,2	32,6
У середньому за розділом, %	63,2	70,8	67,3	64,6	59,2

Найбільший відсоток правильних відповідей у середньому за розділом у респондентів, які працюють у сфері **онлайн-медіа (70,8%)**.

Ця ж група респондентів має вищі ніж у інших показники правильних відповідей на запитання щодо етичної термінології відносно ромської спільноти (**41,5%**), а також щодо застосування коректної термінології, аби запобігти посиленню гомофобних та трансфобних стереотипів (**48,6%**).

Респонденти, які працюють в **друкованих медіа**, продемонстрували кращі результати у запитаннях щодо ознак, які можуть свідчити, що матеріал є дискримінаційним та може розпалювати мову ворожнечі (**97,5%**) та щодо грубих порушень вимог законодавства суб'єктами у сфері медіа (**99,4%**).

За територією покриття:

Покриття медіа	Загально-національне	Регіональне	Місьцеве	Закордонне мовлення
№ запитання	Кількість правильних відповідей, %			
1	96,6	99,9	93,4	90,9
2	38	32,4	28,8	54,5
3	95,5	96,2	94,9	100
4	44,1	36,8	29,3	54,5
У середньому за розділом, %	68,5	66,3	61,6	75

Менше правильних відповідей було надано респондентами з **місцевих** медіа.

У розрізі регіонів:

У середньому за розділом **найвищий** показник правильних відповідей (**80%**) у респондентів, які працюють у суб'єктів у сфері медіа, зареєстрованих у **Донецькій** області; **найнижчий** (**48,1%**) – у **Черкаській** області.

100% правильних відповідей на запитання щодо ознак, які можуть свідчити, що матеріал є дискримінаційним та може розпалювати мову ворожнечі, надали працівники суб'єктів у сфері медіа **Вінницької, Донецької, Закарпатської, Запорізької, Кіровоградської, Миколаївської, Одеської, Полтавської, Рівненської, Херсонської, Чернівецької та Чернігівської** областей.

На запитання стосовно етичного висвітлення подій у публікації про людей, що належать до ромської спільноти, **найвищий** показник правильних відповідей (**80%**) у респондентів, що працюють в медіа **Донецької** області. **Жодної** правильної відповіді на це запитання не надали респонденти з медіа **Миколаївської** області.

Респонденти, які працюють у суб'єктів, що надають медіа-сервіси **за межами України (закордонне мовлення)**, показник правильних відповідей є **вищим** як у середньому за розділом (**75%**), так і за трьома з чотирьох запитань. Зокрема, усі правильні відповіді (**100%**) надано на запитання щодо грубих порушень вимог законодавства суб'єктами у сфері медіа.

Респонденти, які працюють в **регіональних медіа**, мають **найвищий** показник правильних відповідей (**99,9%**) на запитання щодо ознак, які можуть свідчити, що матеріал є дискримінаційним та може розпалювати мову ворожнечі.

Відносно грубих порушень законодавства суб'єктами у сфері медіа усі правильні відповіді (**100%**) надали респонденти, що працюють в медіа **Дніпропетровської, Донецької, Житомирської, Закарпатської, Запорізької, Кіровоградської, Львівської, Миколаївської, Одеської, Рівненської, Херсонської, Чернігівської та Чернівецької** областей.

Область		Вінницька	Волинська	Дніпропетровська	Донецька	Житомирська	Закарпатська	Запорізька	Івано-Франківська	Київська	Кіровоградська	Львівська	Миколаївська	Одеська	Полтавська	Рівненська	Сумська	Тернопільська	Харківська	Херсонська	Хмельницька	Черкаська	Чернівецька	Чернігівська	м. Київ	
Кількість правильних відповідей (%)																										
№ запитання	1	90,9	100	94,7	100	90,9	100	100	90	88	100	97,1	100	100	100	100	90,7	80	97,4	100	88,2	84,6	100	100	97,6	
	2	33,3	9,1	26,3	80	54,5	40	40	42,5	20	43,7	31,4	0	50	25	27,8	23,2	6,7	34,2	50	41,2	15,4	16,7	38,5	39,4	
	3	93,9	90,9	100	100	100	100	100	100	92,5	88	100	100	100	100	95	100	97,7	80	97,4	100	94,1	84,6	100	100	95,9
	4	27,3	36,4	26,3	40	36,4	40	40	75	44	37,5	31,4	28,6	66,7	30	38,9	25,6	40	34,2	50	47,1	7,7	50	15,4	46,5	
У середньому за розділом, %		61,3	59,1	61,8	80	70,4	70	70	75	60	70,3	65	57,1	79,2	62,5	66,7	59,3	51,7	65,8	75	67,6	48,1	66,7	63,5	69,8	

Стосовно некоректної термінології, що посилює гомофобні та трансфобні стереотипи, показник правильних відповідей (**75%**), що відповідає **високому рівню**, лише у респондентів, що працюють в медіа **Івано-Франківської** області; **найнижчий (7,7%)** – в медіа **Черкаської** області.

У розрізі професій та посад у середньому за розділом **найвищий** показник правильних відповідей у респондентів, які зазначили «іншу» посаду (**72,5%**).

Усі ознаки, які можуть свідчити, що матеріал є дискримінаційним та може розпалювати мову ворожнечі, були зазначені **технічними спеціалістами, режисерами, сценаристами та продюсерами**, у який **100%** правильних відповідей.

Також **режисери, сценаристи та продюсери** надали усі правильні відповіді (**100%**) щодо грубих порушень вимог законодавства суб'єктами у сфері медіа.

На запитання стосовно етичного висвітлення подій у публікації про людей, що належать до ромської спільноти, єдина група, яка надала **найбільшу** кількість правильних відповідей (**85,7%**), що відповідає **високому рівню – фахівці**. Показник правильних відповідей усіх інших респондентів на це запитання – на рівні **нижче середнього**.

Посада	Запитання 1	Запитання 2	Запитання 3	Запитання 4	У середньому за розділом, %
	Надали правильні відповіді, %				
Керівники	96,1	38,4	98,3	27,7	65,1
Редактори	95,2	25,2	94,6	36,1	62,8
Журналісти	93,1	29,3	93,1	44	64,9
Ведучі, диктори	93,3	26,7	93,3	43,3	64,2
Технічні спеціалісти	100	34,5	96,6	34,5	66,4
Режисери, сценаристи, продюсери	100	33,3	100	41,7	68,8
Фахівці	85,7	85,7	85,7	28,6	71,4
Інші	93,2	49,2	96,6	50,8	72,5

Група респондентів, які зазначили «**іншу**» посаду, надала **50,8%** правильних відповідей, що відповідає **середньому рівню**. У всіх інших груп респондентів – цей показник **нижче середнього**.

3.4. Протидія пропаганді та дезінформації

До цього розділу Тесту було включено 4 запитання, 3-и з них передбачало одну правильну відповідь, за яку нараховувався 1 бал та 1-е питання, що передбачало кілька правильних відповідей і за повну надану відповідь зараховувався 1 бал. Результати опитування показали в середньому **високий рівень** знань у питаннях протидії пропаганді та дезінформації.

Питання, пов'язане із пропагандою комуністичного та націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів, що мало кілька варіантів правильних відповідей, виявилось складнішим за інші запитання цього розділу, а кількість повних правильних відповідей на це запитання становила 46,1%..

№	Запитання	Кількість правильних відповідей, %
1	Яку пропаганду або заклики заборонено поширювати медіа?	97
2	Які фільми заборонено розповсюджувати і демонструвати в Україні? Позначте всі правильні відповіді	82,7
3	Що не вважається пропагандою комуністичного та націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів?	46,1
4	Що з наведеного нижче може бути способом протидії пропаганді та дезінформації?	85,5
У середньому за розділом, %		77,8

За статтю:

Стать	Жінки	Чоловіки
№ запитання	Кількість правильних відповідей, %	
1	97,1	96,9
2	83,7	80
3	45,5	46,9
4	85,4	85,6
У середньому за розділом, %	77,9	77,3

Як у середньому за розділом, так і за кожним запитанням показник правильних відповідей у жінок та чоловіків є майже однаковим. З мінімальною різницею цей показник **вище у жінок** у середньому за розділом (**77,9%**), а також та за запитаннями щодо пропаганди або закликів, які заборонено поширювати в медіа (**97,1%**) та щодо фільмів, які заборонено розповсюджувати і демонструвати в Україні (**83,7%**).

Чоловіки краще визначили, що не вважається пропагандою комуністичного та націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів (**46,9%**) та способів протидії пропаганді та дезінформації (**85,6%**).

За віком:

У середньому за розділом респонденти вікових груп 26-35 років, 36-45 років та 46-55 років мають показник правильних відповідей, що відповідає **високому рівню, найвищий** - у віковій групі **46-55 років (81,5%)**. Респонденти цієї ж вікової групи отримали більше балів на три з чотирьох запитань розділу.

У наймолодшої (**18-25 років**) та найстаршої (**56-65+**) вікових груп показник відповідей на рівні **вище середнього**.

На запитання щодо фільмів, які заборонено розповсюджувати і демонструвати в Україні, **найбільше** правильних відповідей (**86,8%**) надала вікова група **36-45 років**.

Вік	18-25	26-35	36-45	46-55	56-65+
№ запитання	Кількість правильних відповідей, %				
1	93,7	95,9	97,4	99,3	97
2	77,5	84,5	86,8	86,3	73,7
3	33,7	50,5	50,3	52,7	35,4
4	81,2	84,5	87,4	87,7	83,8
У середньому за розділом, %	71,5	78,8	80,5	81,5	72,5

За соціальними групами:

Соціальна група	Запитання 1	Запитання 2	Запитання 3	Запитання 4	У середньому за розділом, %
	Кількість правильних відповідей, %				
Сім'ї військовослужбовців/иць	98	76	48	80	75,5
ВПО	97,8	86,7	53,3	86,7	81,1
Проживають у сільській місцевості	25	71,1	44,4	84,4	56,2
Люди з інвалідністю	94,7	81,6	28,9	86,8	73
Виховують дитину/дітей самостійно	93,5	83,9	41,9	90,3	77,4
ЛГБТІК+	92,9	85,7	35,7	92,9	76,8
Належать до етнічної громади	80	60	40	80	65
Не належать до зазначених вище соціальних груп	97,4	83,4	47,6	85,8	78,5

Вищий показник правильних відповідей у середньому за розділом у респондентів, що мають статус **ВПО (81,1%)**. Дещо нижчі, але також на високому рівні показники відповідей у респондентів, що належать до сімей військовослужбовців (75,5%), виховують дитину/дітей самостійно (77,4%), ЛГБТІК+-спільноти (76,8%) та тих, хто не належить до жодної із соціальних груп (78,5%).

Вищий ніж у інших показник правильних відповідей щодо пропаганди або закликів, які заборонено поширювати медіа, у респондентів, що належать до **сімей військовослужбовців\лиць (98%)** та **ВПО (97,8%)**.

Також респонденти, які мають статус **ВПО** краще за інших відповіли на запитання щодо фільмів, які заборонено розповсюджувати і демонструвати в Україні (**86,7%**). Другими у цьому списку є респонденти, що належать до **ЛГБТІК+-спільноти (85,7%)**.

На запитання стосовно того, що не вважається пропагандою комуністичного та націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів, краще відповіли респонденти, які мають статус **ВПО (53,3%)**. У інших груп респондентів показник правильних відповідей є **нижчим за середній, найнижчий – у людей з інвалідністю (28,9%)**.

Можливі способи протидії пропаганді та дезінформації краще за інших втзначили респонденти, що належать до **ЛГБТІК+-спільноти (92,9%)**.

За видами медіа:

№ запитання	Друковані медіа	Онлайн-медіа	Телевізійне мовлення	Радіомовлення	Інше
	Кількість правильних відповідей, %				
1	99,4	98,6	97,5	96,4	91,3
2	83,1	90,6	84,1	83,5	65,2
3	49,1	51,4	49,5	42,4	32,6
4	84,9	85,8	87,1	88,5	82,6
У середньому за розділом, %	79,1	81,6	79,6	77,7	67,9

Працівники і працівниці **друкованих медіа** мають дещо вищі показники (**99,4%**) відносно того, яку пропаганду або заклики заборонено поширювати медіа.

Респонденти, які зазначили, що працюють у сфері **радіомовлення**, мають **вищі** показники правильних відповідей (**88,5%**) на запитання щодо способів протидії пропаганді та дезінформації.

У середньому за розділом **найбільший** відсоток правильних відповідей (**81,6%**) у респондентів, які працюють у сфері **онлайн-медіа**. Ця ж група респондентів краще за інших відповіли на запитання щодо фільмів, які заборонено розповсюджувати і демонструвати в Україні (**90,6%**), та визначили що не вважається пропагандою комуністичного та націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів (**51,4%**).

За територією покриття:

Покриття медіа	Загально-національне	Регіональне	Місьцеве	Закордонне мовлення
№ запитання	Кількість правильних відповідей, %			
1	96,6	97,3	97	100
2	84,9	81,6	81,3	90,9
3	49,7	46,5	42,9	36,4
4	88,3	83,8	84,3	81,8
У середньому за розділом, %	79,9	77,3	76,4	77,3

В залежності від території покриття каналів мовлення, у середньому за розділом **найвищий** показник правильних відповідей (**79,9%**) у респондентів, які працюють у суб'єктів в сфері медіа, що мають **загальнонаціональне** покриття.

У розрізі регіонів:

Високий рівень у середньому за розділом продемонстрували респонденти, що працюють у медіа, зареєстрованих у більшості регіонів України. **Найвищий** показник (**87,5%**) у респондентів з **Херсонської** області.

На запитання щодо пропаганди та закликів, які заборонено поширювати медіа, усі правильні відповіді (**100%**) надали працівники і працівниці медіа **Волинської, Дніпропетровської, Донецької, Закарпатської, Запорізької, Кіровоградської, Львівської, Миколаївської, Одеської, Рівненської, Херсонської, Харківської, Чернівецької та Чернігівської** областей.

Респонденти, що працюють в медіа **Волинської, Дніпропетровської, Донецької, Запорізької, Миколаївської та Херсонської** областях, надали усі правильні відповіді (**100%**) на запитання щодо фільмів, які заборонено розповсюджувати і демонструвати в Україні.

Відносно пропаганди комуністичного та націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів, **вищий** бал отримали працівники і працівниці медіа **Чернігівської** області (**61,5%**); **найнижчий** – у респондентів з медіа **Тернопільської** (**13,3%**) та **Чернівецької** (**16,7%**) областей.

Також працівники і працівниці **загальнонаціональних** медіа показали **вищі** результати у відповідях на два з чотирьох запитань розділу, а саме: щодо способів протидії пропаганді та дезінформації (**88,3%**) та щодо пропаганди комуністичного та націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів (**49,7%**).

Респонденти, що працюють у сфері **закордонного мовлення**, надали усі правильні відповіді (**100%**) щодо пропаганди або закликів, які заборонено поширювати медіа.

Також ця група респондентів краще за інших відповіла на запитання щодо фільмів, які заборонено розповсюджувати і демонструвати в Україні (**90,9%**).

Область	Вінницька	Волинська	Дніпропетровська	Донецька	Житомирська	Закарпатська	Запорізька	Івано-Франківська	Київська	Кіровоградська	Львівська	Миколаївська	Одеська	Полтавська	Рівненська	Сумська	Тернопільська	Харківська	Херсонська	Хмельницька	Черкаська	Чернівецька	Чернігівська	м. Київ	
Кількість правильних відповідей (%)																									
№ запитання	1	97	100	100	100	90,9	100	100	95	88	100	100	100	100	95	100	97,7	86,7	97,4	100	100	92,3	100	100	98,2
	2	72,7	100	100	100	72,7	80	100	92,5	72	62,5	94,3	100	83,3	90	94,4	76,7	53,3	73,7	100	76,5	76,9	83,3	69,2	85,3
	3	36,4	54,5	42,1	40	45,5	40	20	17,5	48	43,7	42,9	57,1	33,3	55	55,6	53,5	13,3	55,3	50	35,3	46,2	16,7	61,5	54,1
	4	75,8	90,9	89,5	80	81,8	100	100	90	72	93,7	80	85,7	100	85	88,9	86,1	66,7	81,6	100	82,4	76,9	66,7	84,6	90,6
У середньому за розділом, %	70,5	86,3	82,9	80	72,7	80	80	73,7	70	75	79,3	85,7	79,1	81,2	84,7	78,5	55	77	87,5	73,5	73,1	66,7	78,8	82,1	

Способи протидії пропаганді та дезінформації без помилок визначили працівники та працівниці медіа **Закарпатської, Запорізької, Одеської та Херсонської областей (100%)**.

У розрізі професій та посад:

Посада	Запитання 1	Запитання 2	Запитання 3	Запитання 4	У середньому за розділом, %
	Кількість правильних відповідей, %				
Керівники	98,3	83,1	52	89,8	80,8
Редактори	96,6	87,1	40,1	82,3	76,5
Журналісти	97,4	78,4	37,1	81,1	73,5
Ведучі, диктори	93,3	80	43,3	80	74,2
Технічні спеціалісти	100	86,2	44,8	96,6	81,9
Режисери, сценаристи, продюсери	91,7	66,7	75	83,3	79,2
Фахівці	85,7	71,4	57,1	71,4	71,4
Інші	96,6	84,7	54,2	89,8	81,3

У розрізі професій та посад у середньому за розділом **найвищий** показник правильних відповідей (**81,9%**) у **технічних спеціалістів**. Ця ж група респондентів надала усі правильні відповіді (**100%**) на запитання щодо пропаганди або закликів, які заборонено поширювати медіа, а також набрала найбільший бал за відповідями на запитання про способи протидії пропаганді та дезінформації (**96,6%**).

На запитання щодо фільмів, які заборонено розповсюджувати і демонструвати в Україні, краще відповіли **редактори (87,1%)**.

Режисери, сценаристи та продюсери отримали **вищий** ніж інші респонденти бал за запитання щодо пропаганди комуністичного та націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів (**75%**). У журналістів (37,1%) , редакторів (40,1%) , ведучих, дикторів (43,3%) та технічних спеціалістів (44,8%) показник правильних відповідей на рівні нижче середнього.

3.5. Гендерна рівність

До цього розділу Тесту було включено 8 запитань, з них: 2 теоретичних запитання та 6 фото-прикладів. 5 запитань передбачало одну правильну відповідь, за яку нараховувався 1 бал, та 3 запитання, що передбачали кілька правильних відповідей і за повну надану відповідь зараховувався 1 бал. Загалом результати опитування за цим розділом запитань показали рівень **вище середнього**. Найскладнішими стали 2 фото-приклади та запитання, на які необхідно було надати повну правильну відповідь.

№	Запитання	Кількість правильних відповідей, %
1	У чому, на Вашу думку, полягає суть гендерної рівності? Позначте всі правильні відповіді	57,1
2	Яку роль відіграють медіа у досягненні гендерної рівності? Позначте всі правильні відповіді	61,1
3	Що вбачається на цьому фото? (фото із зображенням гендерного дисбалансу під час суспільно-політичного ток-шоу)	96
4	Подивіться на фото, прочитайте текст. Що, на Вашу думку, він містить з наведеного нижче? Позначте всі правильні відповіді (фото з медіа із зображенням жінки у форменому одязі зі заголовком «Закарпатські ліси отримали нового красуню-керівника»)	53,4
5	Прочитайте текст. Що, на Вашу думку, він містить із наведеного нижче переліку? (фото з медіа із заголовком «Штани десь загубилися? Ексхолостячка Ксенія Мішина розсунула ноги в шкірі: «По суботах можна»)	91,3
6	Що вбачається на цьому фото? (фото з медіа із заголовком «Володимир Дантес з довгими нігтями та синіми тінями приголомшив фанів незвичним образом»)	33,7
7	Що вбачається на цьому фото? (фото білборда із зображенням жінки, яка висунула язик і торкається ним мозку, що лежить перед нею, та написом: «Правда тут. Львів думай! Це сексуально!»)	66
8	Що вбачається на цьому фото? (фото з медіа із написом «У центрі Львова блондинка на білій «тойоті» не «вписалася» у під'їзд»)	88,1
У середньому за розділом, %		68,3

За статтю:

Стать	Жінки	Чоловіки
№ запитання	Кількість правильних відповідей, %	
1	57,3	56,2
2	60,9	61,2
3	95,9	96,2
4	56,3	45,6
5	91,7	90
6	31,8	38,7
7	68,7	58,7
8	87,9	88,7
У середньому за розділом, %	68,8	66,9

У середньому за розділом показник правильних відповідей у чоловіків та жінок є приблизно однаковим, у **жінок** дещо вищий та становить **68,8%**.

На запитання щодо суті гендерної рівності повну правильну відповідь надало більше **жінок (57,3%)**. Натомість щодо ролі медіа у досягненні гендерної рівності – вищий показник у **чоловіків (61,2%)**. В обох випадках різниця варіюється у межах до 1%.

За фото-прикладом і **жінки**, і **чоловіки** набрали вищий бал за трьома із шести запитань.

За фото-прикладом із гендерним дисбалансом показник правильних відповідей **вище у чоловіків**, що становив (**96,2%**) проти 95,9% у жінок.

Краще розуміння проявів сексизму та невідповідного застосування фемінітиву за фото-прикладом з медіа показали **жінки (56,3%)**. У чоловіків цей показник значно нижче (45,6%).

Визначили наявність сексуалізації у тексті за фото-прикладом практично однаково усі респонденти. У **жінок** цей показник дещо вище і складає **91,7%**.

У незвичному образі українського співака Володимира Дантеса, зображеному на фото-прикладі, переважна більшість респондентів помилково вбачали прояви гомофобії або сексизму, маючи певні стереотипи. Частка **чоловіків**, які надали правильну відповідь, склала **38,7%** проти 31,8% у жінок.

Розрізняють сексуальну об'єктивацію **68,7%** опитаних **жінок**. У чоловіків цей показник значно нижчий (58,7%).

За фото-прикладом із проявами сексизму правильну відповідь надало більше **чоловіків (88,7%)**, хоча різниця із жінками (87,9%) є незначною.

За віком:

В питаннях гендерної рівності **найвищий** показник правильних відповідей (**74%**) у середньому за розділом у респондентів вікової групи **26-35 років**.

Другою за вищим показником (**72,6%**) є вікова група **18-25 років**. З віком цей показник зменшується до **58,1%** у респондентів вікової групи **56-65+ років**.

На запитання щодо суті гендерної рівності у чоловіків і жінок різниця є незначною, вищий результат у вікової групи **26-35 років (63,9%)**. Натомість щодо ролі медіа у досягненні гендерної рівності – вищий показник у вікової групи **18-25 років (68,7%)**.

За фото-прикладом із гендерним дисбалансом показник правильних відповідей **вище** у вікової групи **36-45 років (98,1%)**.

Краще розуміння проявів сексизму та невідповідного застосування фемінітиву за фото-прикладом з медіа показала вікова група **26-35 років (67,1%)**. Ця ж група краще за інших визначила наявність сексуалізації у тексті з фото-прикладом (**95,1%**).

Респонденти вікової групи **46-55 років** найменше з-поміж інших помилялися у відповідях (**39,7%**) за фото-прикладом з незвичним образом українського співака Володимира Дантеса, де переважна більшість респондентів помилково вбачали прояви гомофобії або сексизму.

Вік	18-25	26-35	36-45	46-55	56-65+
№ запитання	Кількість правильних відповідей, %				
1	61,2	63,9	57,6	59,6	42,4
2	68,7	64,9	60,9	58,2	55,6
3	96,2	94,8	98,1	96,6	92,9
4	65	67,1	59,6	47,3	30,3
5	92,5	95,1	94,7	87,7	85,9
6	22,5	39,2	31,1	39,7	32,3
7	85	75,3	72,2	54,8	48,5
8	90	91,8	92,1	88,4	76,8
У середньому за розділом, %	72,6	74	70,8	66,5	58,1

За фото-прикладом із сексуальною об'єктивацією **вищий** показник правильних відповідей у молодшої групи **18-25 років (85%)**.

За фото-прикладом із проявами сексизму правильну відповідь надало більше респондентів віком **36-45 років (92,1%)**.

Старша вікова група респондентів **56-65+ років** мала меншу кількість правильних відповідей за всіма запитаннями розділу.

За соціальними групами:

Соціальна група	1	2	3	4	5	6	7	8	У середньому за розділом, %
	Кількість правильних відповідей, %								
Сім'ї військовослужбовців/иць	60	54	98	58	94	34	66	86	68,7
ВПО	62,2	66,7	97,8	66,7	95,6	33,3	64,4	91,1	72,2
Проживають у сільській місцевості	53,3	57,8	91,1	53,3	88,9	33,3	51,1	77,8	63,3
Люди з інвалідністю	44,7	60,5	89,5	50	89,5	28,9	44,7	86,8	61,8
Виховують дитину/дітей самостійно	71	58,1	93,5	48,4	96,8	35,5	61,3	93,5	69,8
ЛГБТІК+	64,3	71,4	92,9	71,4	92,9	57,1	85,7	92,9	78,6
Належать до етнічної громади	20	60	100	60	100	40	60	80	65
Не належать до зазначених вище соціальних груп	56,8	60,8	96,1	52,4	91,1	34,5	69,7	88,2	68,7

Найбільшу кількість **правильних** відповідей (**78,6%**) у середньому за розділом надали респонденти, які належать до **ЛГБТІК+спільноти**, що відповідає **високому рівню**. Ця ж група респондентів набрала вищі ніж у інших груп бали у відповідях на п'ять з восьми запитань розділу, зокрема: щодо суті гендерної рівності (**64,3%**), ролі медіа у досягненні гендерної рівності (**71,4%**), а також краще виявляла прояви сексизму та невідповідного застосування фемінітиву (**71,4%**), вказувала на відсутність проявів гомофобії або сексизму у незвичному образі українського співака Володимира Дантеса (**57,1%**), розрізняла сексуальну об'єктивізацію (**85,7%**).

Респонденти, які **належать до етнічних громад**, не допустили жодної помилки та надали усі правильні відповіді (**100%**) за фото-прикладом із гендерним дисбалансом, а також визначили наявність сексуалізації на іншому фото-прикладі. В той же час ця група респондентів допустила найбільше помилок у відповідях на запитання щодо суті гендерної рівності (**20%**).

За видами медіа:

У середньому за розділом **найвищий** показник правильних відповідей (**75,6%**) у респондентів, які працюють у сфері **радіомовлення**, **найнижчий** – у респондентів, які зазначили «**Інше**» місце роботи (**61,1%**).

№ запитання	Друковані медіа	Онлайн-медіа	Телевізійне мовлення	Радіомовлення	Інше
	Кількість правильних відповідей, %				
1	54,1	60,8	59,5	61,9	50
2	56,6	66,1	63,8	69,1	47,8
3	96,2	97,2	96,9	97,1	91,3
4	47,2	67	58,9	88,5	37
5	88,7	96,7	92,1	92,1	84,8
6	29,6	31,6	38,7	35,3	37
7	53,5	71,7	76,1	73,4	56,5
8	84,3	91,5	90,2	87,8	84,8
У середньому за розділом, %	63,8	72,8	72,1	75,6	61,1

Респонденти, які працюють у сфері **радіомовлення**, показали вищий результат за кількістю отриманих балів на запитання щодо суті гендерної рівності (**61,9%**), ролі медіа у досягненні гендерної рівності (**69,1%**), а також за фото-прикладом із проявами сексизму та невідповідного застосування фемінітиву (**88,5%**).

За територією покриття:

У середньому за розділом **найвищий** показник правильних відповідей у респондентів, які працюють у **загальнонаціональних** медіа (**70,9%**). Ця ж група респондентів отримала **найвищі** показники за фото-прикладами із сексуальною об'єктивацією (**72,1%**) та проявами сексизму (**93,3%**).

Працівники та працівниці **регіональних медіа** отримали **вищий** бал за відповіді на запитання щодо суті гендерної рівності (**61,3%**) та ролі медіа у її досягненні (**63,8%**).

Група респондентів, які працюють у суб'єктів, що надають медіа-сервіси **за межами України (закордонне мовлення)**, надали усі правильні відповіді (**100%**) на запитання з фото-прикладами із гендерним дисбалансом та визначили наявність сексуалізації у тексті за іншим фото-прикладом. Також у них **вищий** бал за іншими фото-прикладами, зокрема що мав прояви сексизму та невідповідне застосування фемінітиву (**72,7%**), та із незвичним образом українського співака Володимира Дантеса, що не містив проявів гомофобії або сексизму (**45,5%**).

Працівники та працівниці **онлайн-медіа** отримали **вищий** ніж у інших респондентів бал за трьома з шести фото-прикладів, зокрема із гендерним дисбалансом (**97,2%**), наявністю сексуалізації у тексті (**96,7%**) та проявами сексизму (**91,5%**).

Респонденти, які працюють у сфері **телевізійного мовлення**, менше за інших помилялися у відповідях на запитання із незвичним образом українського співака Володимира Дантеса та надали більшу кількість правильних відповідей (**38,7%**).

Також ця група респондентів краще за інших відповіла на запитання із фото-прикладом, що містив сексуальну об'єктивацію (**76,1%**).

Покриття медіа	Загально-національне	Регіональне	Місцеве	Закордонне мовлення
№ запитання	Кількість правильних відповідей, %			
1	53,6	61,6	56,1	54,5
2	61,5	63,8	58,6	54,5
3	97,2	95,1	95,5	100
4	56,4	58,9	47	72,7
5	96,1	91,9	85,9	100
6	36,9	31,9	31,3	45,5
7	72,1	63,2	63,1	36,4
8	93,3	86,5	85,3	18,2
У середньому за розділом, %	70,9	69,1	65,3	60,2

Працівники і працівниці **місцевих медіа** більше за інших помилялися у запитанні із фото-прикладом з проявами сексизму та невідповідного застосування фемінітиву, а також помилково вбачали прояви гомофобії або сексизму у незвичному образі українського співака Володимира Дантеса. Показник правильних відповідей за цими запитаннями становив **47%** та **31,3%** відповідно.

Крім цього помилково вбачали прояви гомофобії або сексизму значна кількість респондентів, що працюють в **регіональних медіа**, у яких показник правильних відповідей становив **31,9%**.

У розрізі регіонів у середньому за розділом **найвищий** показник правильних відповідей (**93,7%**) у респондентів, які працюють у суб'єктів у сфері медіа, що зареєстровані у **Херсонській** області. На сім із восьми запитань ними були надані всі правильні відповіді (**100%**).

Респонденти, що працюють у медіа **Херсонської** області отримали максимальну кількість балів (**100%**) на запитання щодо суті гендерної рівності та ролі медіа в її досягненні. В той же час **найбільшу кількість помилок** у відповіді на запитання щодо суті гендерної рівності допустили респонденти, які працюють в медіа **Черкаської** області (**30,8%**), а щодо ролі медіа у досягненні гендерної рівності - респонденти, які працюють в медіа **Чернівецької** області (**33,3%**).

На гендерний дисбаланс у фото-прикладі вказали усі респонденти, які працюють у медіа **Волинської, Донецької, Закарпатської, Київської, Кіровоградської, Миколаївської, Одеської, Херсонської та Чернівецької** областей (**100%**).

Однозначне розуміння проявів сексизму та невідповідного застосування фемінітиву показали працівники і працівниці з медіа **Закарпатської** області, які набрали максимальну кількість балів за відповідне запитання із фото-прикладом (**100%**).

У респондентів, які працюють в медіа **Донецької, Кіровоградської, Одеської, Херсонської, Чернівецької, Чернігівської** областей, найвищий показник правильних відповідей (**100%**) на запитання із фото-прикладом, що містив прояви сексизму та невідповідного застосування фемінітиву.

Область	Вінницька	Волинська	Дніпропетровська	Донецька	Житомирська	Закарпатська	Запорізька	Івано-Франківська	Київська	Кіровоградська	Львівська	Миколаївська	Одеська	Полтавська	Рівненська	Сумська	Тернопільська	Харківська	Херсонська	Хмельницька	Черкаська	Чернівецька	Чернігівська	м. Київ	
	Кількість правильних відповідей (%)																								
№ запитання	1	60,6	54,5	42,1	60	45,5	60	40	67,5	52	50	62,9	73,2	66,7	45	61,1	60,5	60	55,3	100	52,9	30,8	50	53,8	58,8
	2	48,5	72,7	73,7	60	54,5	80	60	75	44	68,7	68,6	57,1	66,7	65	44,4	62,8	40	57,9	100	41,2	76,9	33,3	76,9	61,8
	3	93,9	100	94,7	100	72,7	100	80	97,5	100	100	97,1	100	100	90	94,4	100	86,7	94,7	100	94,1	84,6	100	92,2	98,2
	4	51,5	54,5	52,6	40	45,5	100	80	62,5	44	43,7	65,7	42,9	83,3	55	77,8	32,6	26,7	57,9	50	58,8	23,1	50	61,5	54,7
	5	81,8	90,9	89,5	100	81,8	80	80	97,5	96	100	94,3	73,2	100	95	94,4	88,4	73,3	84,2	100	82,4	69,2	100	100	95,9
	6	21,2	45,5	42,1	40	27,3	40	20	17,5	36	18,7	34,3	57,1	33,3	60	33,3	34,9	26,7	23,7	100	29,4	53,8	16,7	38,5	36,5
	7	54,5	63,6	68,4	40	54,5	100	80	62,5	64	68,7	74,3	42,9	66,7	45	83,3	53,5	66,7	68,4	100	64,7	46,2	66,7	84,6	70,6
	8	78,8	90,9	89,5	100	63,6	100	100	80	92	81,2	88,6	85,7	100	85	94,4	79,1	80	81,6	100	94,1	100	83,3	100	93,5
У середньому за розділом %	61,3	71,6	69,1	67,5	55,7	82,5	67,5	70	66	66,4	73,2	66,1	77,1	67,5	72,9	64	57,5	65,5	93,7	64,7	60,6	62,5	75,9	71,2	

Не вбачали прояви гомофобії або сексизму у незвичному образі українського співака Володимира Дантеса представники **Херсонських** медіа, які отримали найвищий бал (**100%**). Найскладнішим це запитання було для респондентів, які працюють в медіа **Чернівецької (16,7%)** та **Кіровоградської (18,7%)** областей.

За фото-прикладом із сексуальною об'єктивацією не допустили помилок та надали усі правильні відповіді (**100%**) працівники і працівниці медіа **Закарпатської** та **Херсонської** областей.

Максимальний бал (**100%**) за відповіді на запитання з фото-прикладом із проявами сексизму набрали респонденти 7 областей – **Донецької, Закарпатської, Запорізької, Одеської, Херсонської, Черкаської та Чернігівської**.

У розрізі професій та посад у середньому за розділом **найвищий** показник правильних відповідей (**75,9%**) надали респонденти, які зазначили посаду як «**Інша**».

У фахівців найвищий показник правильних відповідей за чотирма з восьми запитань розділу, а саме: щодо суті гендерної рівності (**85,7%**) та за фото-прикладми із гендерним дисбалансом, наявністю сексуалізації та проявами сексизму (по **100%**).

Режисери, сценаристи та продюсери краще за інших відповіли на запитання із фото-прикладми щодо наявності/відсутності гомофобії або сексизму у незвичному образі українського співака Володимира Дантеса (**58,3%**), а також із сексуальною об'єктивацією (**75%**).

Ведучі та диктори набрали більшу кількість балів (**73,3%**) на запитання щодо ролі медіа у досягненні гендерної рівності.

Посада	1	2	3	4	5	6	7	8	У середньому за розділом, %
	Кількість правильних відповідей, %								
Керівники	58,8	59,3	97,2	50,8	91	41,2	64,4	85,3	68,5
Редактори	45,6	56,5	95,2	49,7	90,5	26,5	60,5	87,1	63,9
Журналісти	58,6	63,8	97,4	62,9	95,7	25	71,5	88,8	70,5
Ведучі, диктори	63,3	73,3	96,7	60	86,7	36,7	70	93,3	72,5
Технічні спеціалісти	75,9	69	96,6	48,3	82,8	41,4	72,4	89,7	72
Режисери, сценаристи, продюсери	41,7	50	91,7	16,7	91,7	58,3	75	66,7	61,5
Фахівці	85,7	57,1	100	57,1	100	28,6	57,1	100	73,2
Інші	71,2	69,5	91,5	67,8	91,5	49,2	71,2	94,9	75,9

3.6. Безбар'єрність та інклюзія

До цього розділу Тесту було включено 5 запитань, з них 4 - передбачало одну правильну відповідь, за яку нараховувався 1 бал та 1 запитання, що передбачало кілька правильних відповідей і за повну надану відповідь зараховувався 1 бал. Загалом результати опитування по цьому розділу запитань показали **високий рівень**.

№	Запитання	Кількість правильних відповідей, %
1	На Вашу думку, як впроваджувати безбар'єрність та інклюзію в медіа?	88,8%
2	На Вашу думку, що з наведеного нижче було б доцільно врахувати при підготовці медіаконтенту про людину з інвалідністю? Позначте всі правильні відповіді.	70,5%
3	Перевірте себе та виберіть коректну термінологію.	63,5%
4	Чи застосована в заголовках коректна термінологія?	86,7%
5	Чи застосована в заголовках коректна термінологія?	69,5%
У середньому за розділом, %		75,8

За віком:

Стать	Жінки	Чоловіки
№ запитання	Кількість правильних відповідей, %	
1	87,6	91,9
2	70,6	70
3	68,9	49,4
4	88,8	81,2
5	71,6	63,7
У середньому за розділом, %	77,5	71,2

Найбільша кількість **правильних** відповідей (**77,5%**) у середньому за розділом була надана **жінками**.

І жінки і чоловіки показали фактично однакове розуміння того, що доцільно врахувати при підготовці медіаконтенту про людину з інвалідністю. З різницею у 0,6% цей показник **вище у жінок**.

У **чоловіків** дещо **вищий** показник (**91,9%**) відносно впровадження безбар'єрності та інклюзії в медіа.

Також **жінки** краще орієнтувалися у коректній термінології. Різниця із чоловіками на відповідні запитання варіювалася у межах від 7 до 20%.

За віком:

З урахуванням вікової категорії респондентів у середньому за розділом показник правильних відповідей майже однаковий у вікових групах **18-25 років**, **26-35 років** та **36-45 років**. У останньої він найвищий (**79,9%**). Далі з віком цей показник знижується до 67,7% у респондентів віком 56-65+ років.

Натомість у респондентів старшої вікової категорії (**56-65+ років**) краще розуміння щодо впровадження безбар'єрності та інклюзії в медіа (**91,1%**) та щодо підготовки медіаконтенту про людину з інвалідністю (**77,8%**).

Показники правильних відповідей на запитання щодо коректної термінології **вище** у респондентів вікових груп **26-35 років** та **36-45 років**.

Вік	18-25	26-35	36-45	46-55	56-65+
№ запитання	Кількість правильних відповідей, %				
1	88,7	85,6	88,7	89,1	91,9
2	73,7	63,9	70,9	67,8	77,8
3	67,5	78,4	70,2	56,8	45,5
4	90	91,8	90,7	81,5	80,8
5	76,2	77,3	78,8	69,2	42,4
У середньому за розділом, %	79,2	79,4	79,9	72,9	67,7

За соціальними групами:

Соціальна група	Запитання 1	Запитання 2	Запитання 3	Запитання 4	Запитання 5	У середньому за розділом, %
	Кількість правильних відповідей, %					
Сім'ї військовослужбовців/иць	86	72	46,2	96	62	72,4
ВПО	86,7	64,4	57,8	93,3	82,2	76,9
Проживають у сільській місцевості	91,1	66,7	60	82,2	60	72
Люди з інвалідністю	92,1	63,2	63,2	84,2	50	70,5
Виховують дитину/дітей самостійно	83,9	71	64,5	93,5	77,4	78,1
ЛГБТІК+	85,7	57,1	85,7	78,6	85,7	78,6
Належать до етнічної громади	80	40	80	100	60	72
Не належать до зазначених вище соціальних груп	89,7	71,3	62,1	85	71,1	75,8

Найвищий показник правильних відповідей в середньому за розділом - у респондентів, які належать до **ЛГБТІК+спільноти (78,6%)** та з незначною різницею у респондентів, які **виховують дитину/дітей самостійно (78,1%)**.

Респонденти, які **мають інвалідність**, краще за інших розуміють як впроваджувати безбар'єрність та інклюзію в медіа (**92,1%**).

Працівники і працівниці медіа, які належать до **сімей військовослужбовців/иць**, продемонстрували вищий результат у відповідях на запитання щодо підготовки медіаконтенту про людину з інвалідністю (**72%**).

У респондентів, які належать до **ЛГБТІК+спільноти** та **етнічних громад**, вищий показник правильних відповідей у запитаннях, пов'язаних із застосуванням коректної термінології.

За видами медіа:

№ запитання	Друковані медіа	Онлайн-медіа	Телевізійне мовлення	Радіомовлення	Інше
	Кількість правильних відповідей, %				
1	85,5	89,2	90,2	92,1	84,8
2	73	74,5	66,3	70,5	67,4
3	55,3	73,1	69,3	68,3	47,8
4	83,6	89,6	87,1	87,8	84,8
5	61,1	78,3	77,3	70,5	52,2
У середньому за розділом, %	71,7	80,9	78,1	77,8	67,4

У середньому за розділом **найвищий** показник правильних відповідей (**80,9%**) у респондентів, які працюють у сфері **онлайн-медіа**. Хоча різниця з працівниками друкованих медіа та телевізійного мовлення незначна та не перевищує 3%.

За територією покриття:

В залежності від території покриття каналів мовлення, у середньому за розділом **найвищий** показник **правильних** відповідей (**76,9%**) у респондентів, які працюють в **регіональних** медіа. Різниця у результатах як у середньому за розділом, так і за кожним запитанням, є незначною.

Показник правильних відповідей у середньому за розділом відповідає **високому рівню** у респондентів, які працюють в **онлайн-медіа** та у сфері **телевізійного мовлення**. У респондентів, що працюють у **друкованих медіа**, та які зазначили «**інше**» місце роботи, цей показник відповідає рівню **вище середнього**.

Працівники і працівниці **онлайн-медіа** продемонстрували краще застосування коректної термінології та розуміння що необхідно врахувати при підготовці медіаконтенту про людину з інвалідністю (**74,5%**).

Покриття медіа	Загально-національне	Регіональне	Місьцеве	Закордонне мовлення
№ запитання	Кількість правильних відповідей, %			
1	91,1	88,6	86,9	90,9
2	69,3	74,1	68,7	63,6
3	61,5	66,5	63,6	45,5
4	86,1	84,3	89,4	90,9
5	74,9	70,8	63,1	72,7
У середньому за розділом, %	76,6	76,9	74,3	72,7

Респонденти із **загальнонаціональних** медіа краще відповіли на запитання стосовно впровадження безбар'єрності та інклюзії в медіа (**91,1%**).

Працівники і працівниці **регіональних** медіа показали вищий результат щодо підготовки медіаконтенту про людину з інвалідністю (**74,1%**).

На запитання, пов'язані із застосуванням коректної термінології **найвищі** показники правильних відповідей були у респондентів із **загальнонаціональних (74,9%), регіональних (66,5%)** медіа та **закордонного мовлення (90,9%)**.

У розрізі регіонів:

Область	Вінницька	Волинська	Дніпропетровська	Донецька	Житомирська	Закарпатська	Запорізька	Івано-Франківська	Київська	Кіровоградська	Львівська	Миколаївська	Одеська	Полтавська	Рівненська	Сумська	Тернопільська	Харківська	Херсонська	Хмельницька	Черкаська	Чернівецька	Чернігівська	м. Київ	
	Кількість правильних відповідей (%)																								
№ запитання	1	78,8	100	89,5	100	90,9	100	100	92,5	72	81,2	91,4	100	100	95	88,9	90,7	66,7	84,2	100	82,4	84,6	100	92,3	91,8
	2	63,6	81,8	78,9	60	54,5	100	80	65	56	81,2	74,3	85,7	100	70	72,2	69,8	33,3	76,3	100	59,9	84,6	83,3	84,6	71,2
	3	60,6	72,7	52,6	80	63,6	80	40	70	52	75	82,9	57,1	100	80	77,8	44,2	33,3	60,6	100	82,4	38,5	66,7	76,9	61,8
	4	87,9	100	94,7	80	63,6	100	100	92,5	84	87,5	85,7	100	83,3	95	77,8	86,1	73,3	84,2	100	82,4	92,3	83,3	100	85,3
	5	63,6	72,7	68,4	100	72,7	60	40	75	60	81,2	82,9	57,1	83,3	60	83,3	46,5	46,7	65,8	100	70,6	46,2	66,7	69,2	76,5
У середньому за розділом, %	70,9	85,4	76,8	84	69,1	88	72	79	64,8	81,2	83,4	80	93,3	80	80	67,5	50,7	74,2	100	74,1	69,2	80	84,6	77,3	

Респонденти з медіа **Херсонської** області набрали **максимальний** бал як у середньому за розділом, так і за кожним запитанням (**100%**).

Максимальну кількість балів за запитанням щодо впровадження безбар'єрності та інклюзії в медіа набрали також респонденти, які працюють у медіа **Волинської, Донецької, Закарпатської, Запорізької, Миколаївської, Одеської та Чернівецької** областей (**100%**).

На запитання щодо підготовці медіаконтенту про людину з інвалідністю **безпомилково** відповіли працівники і працівниці медіа **Закарпатської, Одеської** областей.

Окремі запитання, що стосувалися коректної термінології, також не викликали труднощів у працівників медіа різних регіонів.

Найнижчий показник правильних відповідей у середньому за цим розділом (**50,7%**) у представників медіа **Житомирської** області. Показник правильних відповідей за кожним запитанням у цих респондентів також є нижчим.

У розрізі професій та посад у середньому за розділом **найвищий** показник правильних відповідей у **фахівців (82,8%)**. Також у них кращий результат у застосуванні коректної термінології.

Респонденти, які зазначили «**іншу**» посаду краще відповіли на запитання щодо впровадження безбар'єрності та інклюзії в медіа (**93,2%**) та щодо підготовки медіаконтенту про людину з інвалідністю (**78%**).

Посада	Запитання 1	Запитання 2	Запитання 3	Запитання 4	Запитання 5	У середньому за розділом, %
	Кількість правильних відповідей, %					
Керівники	92,7	68,4	59,3	81,9	73,4	75,1
Редактори	87,8	74,1	70,1	87,8	70,1	77,9
Журналісти	84,5	67,2	66,4	86,2	69	74,7
Ведучі, диктори	90	70	63,3	96,7	73,3	78,7
Технічні спеціалісти	82,8	75,9	37,9	82,8	48,3	65,5
Режисери, сценаристи, продюсери	91,9	66,7	58,3	83,3	75	75
Фахівці	85,7	57,1	71,4	100	100	82,8
Інші	93,2	78	66,1	93,2	64,4	78,9

3.7. Дезінформація

До цього розділу Тесту було включено 5 запитань, з них 4 передбачало одну правильну відповідь, за яку нараховувався 1 бал, та 1 запитання, що передбачало кілька правильних відповідей, і за повну надану відповідь зараховувався 1 бал. Загалом результати опитування по цьому розділу показали рівень **вище середнього**. Найнижчий показник правильних відповідей по запитанню, яке передбачало визначення існуючих каналів/джерел поширення інформації. Хоча респонденти визначили правильні відповіді, повну правильну відповідь надали лише 42,1% опитаних.

№	Запитання	Кількість правильних відповідей, %
1	Неправдива, маніпулятивна та/або оманлива інформація, що цілеспрямовано поширюється для досягнення певної мети - це:	79,5
2	Фейк - це:	74,2
3	Що із наведеного нижче є однією з характеристик дезінформації?	74,5
4	Які існують способи протидії дезінформації на глобальному рівні?	92,1
5	Які існують канали/джерела поширення дезінформації? Позначте всі правильні відповіді	42,1
У середньому за розділом, %		72,5

За статтю:

Стать	Жінки	Чоловіки
№ запитання	Кількість правильних відповідей, %	
1	79,1	80
2	73,6	75,6
3	72,8	78,7
4	91,5	93,7
5	40,3	46,9
У середньому за розділом, %	71,5	74,9

Чоловіки продемонстрували вищий рівень знань у питаннях дезінформації як у середньому за розділом (**74,9%**) так і за кожним запитанням окремо.

Різниця з показником правильних відповідей у жінок є невеликою та в залежності від запитання варіюється від 1 до 7%. Більша різниця у відповідях на запитання щодо характеристик дезінформації та каналів/джерел її поширення.

За віком:

У середньому за розділом найвищий рівень **правильних** відповідей (**74,1%**) продемонстрували респонденти вікової групи **36-45 років**. У інших вікових категорій показник дещо нижчий, але різниця є незначною і не перевищує 3%.

Щодо визначення поняття «дезінформація» **вищий** показник правильних відповідей (**82,2%**) у вікової групи **46-55 років**, **нижчий** – у вікової групи **18-25 років (73,3%)**.

Натомість респонденти віком **18-25 років** отримали **вищий** ніж у інших бал (**78,7%**) у відповідях на запитання щодо поняття «фейк».

Характеристики дезінформації найкраще визначили дві вікові групи - **18-25 років** та **36-45 років**, які набрали найвищу кількість балів (по **77,5%**).

Способи протидії дезінформації краще назвали респонденти вікової групи **36-45 років** з показником правильних відповідей **95,4%**.

Вік	18-25	26-35	36-45	46-55	56-65+
№ запитання	Кількість правильних відповідей, %				
1	73,7	75,3	80,8	82,2	81,8
2	78,7	71,1	76,2	74,7	69,7
3	77,5	77,3	77,5	69,9	71,7
4	92,5	87,6	95,4	90,4	93,9
5	45	46,4	40,4	41,1	39,4
У середньому за розділом, %	73,5	71,5	74,1	71,7	71,3

Найскладнішим стало запитання щодо каналів/джерел поширення інформації. Показник правильних відповідей у респондентів усіх вікових груп відповідає рівню нижче середнього. Найбільшу кількість балів (**46,4%**) на це запитання за повну правильну відповідь отримали респонденти віком **26-35 років**.

За соціальними групами:

У середньому за розділом **вищий** показник правильних відповідей (**73,5%**) у респондентів, які **не належать до жодної із соціальних груп**, **найнижчий (64%)** – у респондентів, які **належать до етнічних громад**.

Працівники і працівниці медіа, які належать **до сімей військовослужбовців/иць**, краще за інших визначили канали/джерела дезінформації (**48%**).

Респонденти, які мають **інвалідність**, мали вищі показники правильних відповідей на запитання щодо фейків (**81,6%**) та способів протидії дезінформації на глобальному рівні (**94,7%**).

Соціальна група	Запитання 1	Запитання 2	Запитання 3	Запитання 4	Запитання 5	У середньому за розділом, %
	Кількість правильних відповідей, %					
Сім'ї військовослужбовців/иць	76	66	72	88	48	70
ВПО	75,6	73,3	84,4	93,3	35,6	72,4
Проживають у сільській місцевості	80	68,9	75,6	91,1	35,6	70,2
Люди з інвалідністю	76,3	81,6	76,3	94,7	36,8	73,1
Виховують дитину/дітей самостійно	77,4	74,2	61,3	93,6	45,2	70,3
ЛГБТІК+	85,7	50	85,7	85,7	28,6	67,1
Належать до етнічної громади	80	80	60	60	40	64
Не належать до зазначених вище соціальних груп	81,1	75,3	74,5	92,6	43,9	73,5

Респонденти, що належать до **ЛГБТІК+-спільноти** надали найбільшу кількість правильних відповідей на запитання щодо поняття «дезінформація» (**85,7%**) та характеристик дезінформації (**87,5%**). Водночас ця категорія респондентів надала **найменше** повних правильних відповідей на запитання щодо джерел/каналів поширення дезінформації (**28,6%**).

За видами медіа:

№ запитання	Друковані медіа	Онлайн-медіа	Телевізійне мовлення	Радіомовлення	Інше
	Кількість правильних відповідей, %				
1	83,1	82,5	79,1	82,1	73,9
2	69,8	72,2	80,4	79,9	73,9
3	68,6	85,4	76,1	76,3	71,7
4	95	94,3	90,2	91,4	87
5	44,1	46,7	41,1	43,2	41,3
У середньому за розділом, %	72,1	76,2	73,4	74,6	69,6

У середньому за розділом **найвищий** відсоток правильних відповідей у респондентів, які працюють у сфері **онлайн-медіа** — **76,2%**.

Ця ж група респондентів надала більше правильних відповідей на запитання щодо характеристик дезінформації (**85,4%**) та каналів/джерел поширення дезінформації (**46,7%**).

Респонденти, які працюють в **друкованих медіа**, показали вищий результат у відповідях на запитання щодо поняття «дезінформація» (**83,1%**) та способів протидії дезінформації на глобальному рівні (**95%**).

Опитувані, які працюють у сфері **телевізійного мовлення**, краще за інших визначили, що таке фейк (**80,4%**).

За територією покриття:

Покриття медіа	Загально-національне	Регіональне	Місьцеве	Закордонне мовлення
№ запитання	Кількість правильних відповідей, %			
1	81,6	75,7	80,8	81,8
2	73,7	72,4	76,3	72,7
3	77,1	77,8	68,7	81,8
4	92,2	92,4	92,4	81,8
5	44,1	47,1	35,4	45,5
У середньому за розділом, %	73,7	73,1	70,7	72,7

Показник правильних відповідей у середньому за розділом є практично однаковим у всіх груп респондентів, дещо **вищий (73,7%)** – у респондентів, які працюють у **загальнонаціональних медіа**.

У розрізі регіонів:

У середньому за розділом **краще** розуміння фейків, дезінформації, її характеристик, способів та каналів поширення, методів протидії продемонстрували респонденти, які працюють в медіа, зареєстрованих у **Закарпатській області (88%)**. Показник відповідей на **високому рівні** також у респондентів з медіа **Донецької, Житомирської, Запорізької, Івано-Франківської, Львівської, Миколаївської, Харківської та Чернігівської** областей.

Щодо каналів/джерел поширення дезінформації найбільше повних правильних відповідей надали працівники і працівниці **регіональних медіа (47,1%)**.

Способи протидії дезінформації на глобальному рівні максимально визначили респонденти з **регіональних та місцевих медіа (по 92,4%)**, а також **загальнонаціональних медіа (92,2%)**.

Працівники і працівниці **місцевих медіа** отримали вищий з-поміж інших груп бал за відповіді на запитання що таке фейк (**76,3%**).

Більший показник правильних відповідей на запитання щодо визначення «дезінформації» у респондентів, які працюють у суб'єктів медіа, що здійснюють **мовлення за кордоном (81,8%)**, та у **загальнонаціональних медіа (81,6%)**.

Область	Вінницька	Волинська	Дніпропетровська	Донецька	Житомирська	Закарпатська	Запорізька	Івано-Франківська	Київська	Кіровоградська	Львівська	Миколаївська	Одеська	Полтавська	Рівненська	Сумська	Тернопільська	Харківська	Херсонська	Хмельницька	Черкаська	Чернівецька	Чернігівська	м. Київ	
Кількість правильних відповідей (%)																									
№ запитання	1	75,8	81,8	68,4	60	90,9	100	80	80	72	81,2	85,7	100	50	90	72,2	74,4	53,3	76,3	50	82,4	33,3	83,3	84,6	82,9
	2	78,8	63,6	78,9	100	90,9	100	80	72,5	71,4	68,7	85,7	71,4	50	65	72,2	74,4	60	73,7	50	82,4	61,5	33,3	76,9	74,7
	3	69,7	63,6	84,2	80	90,9	80	100	80	68	62,5	68,6	71,4	50	60	77,8	79,1	60	84,2	100	64,7	53,8	100	84,6	75,9
	4	97	100	100	100	90,9	100	100	90	84	87,5	97,1	100	100	90	94,4	93,1	80	92,1	100	82,4	92,3	100	100	90,6
	5	45,5	27,3	31,6	40	63,6	60	60	52,5	32	50	45,7	42,9	50	35	16,7	30,2	26,7	50	0	29,4	46,2	16,7	53,8	45,9
У середньому за розділом, %	73,4	67,3	72,6	76	85,4	88	84	75	65,5	70	76,6	77,1	60	68	66,7	70,2	56	75,3	60	68,3	57,4	66,7	80	74	

Безпомилково визначили, що таке «дезінформація» респонденти із **Закарпатської** області (**100%**). Ця ж група респондентів спільно із колегами із **Донецької** області також безпомилково визначили «фейк» (**100%**).

Усі правильні відповіді (**100%**) на запитання щодо характеристик дезінформації надали працівники і працівниці **Запорізької, Херсонської та Чернівецької** областей.

Способи боротьби з дезінформацією на глобальному рівні правильно визначила більша кількість респондентів, зокрема з медіа **Волинської, Дніпропетровської, Донецької, Закарпатської, Запорізької, Миколаївської, Одеської, Херсонської, Чернівецької та Чернігівської** областей.

Найбільш складним стало запитання щодо каналів/джерел поширення дезінформації. Респонденти з медіа **Херсонської** області не надали **жодної повної** правильної відповіді. **Найвищий** показник правильних відповідей за цим запитанням (**63,6%**) у працівників і працівниць медіа **Житомирської** області.

Посада	Запитання 1	Запитання 2	Запитання 3	Запитання 4	Запитання 5	У середньому за розділом, %
	Кількість правильних відповідей, %					
Керівники	81,9	75,7	74,6	93,2	48,6	74,8
Редактори	79,6	74,1	70,7	93,9	34,7	70,6
Журналісти	69,8	66,4	75,9	88,8	35,3	67,2
Ведучі, диктори	96,7	83,3	86,7	93,3	26,7	77,3
Технічні спеціалісти	82,8	82,8	75,9	100	58,6	80
Режисери, сценаристи, продюсери	75	83,3	58,3	75	16,7	61,7
Фахівці	85,7	42,9	71,4	100	28,6	65,7
Інші	81,4	86,4	79,7	89,7	61,1	79,7

У розрізі професій та посад найвищий рівень правильних відповідей у середньому за розділом у респондентів, які зазначили «інше» місце роботи (**79,7%**). Ця ж група респондентів набрала **найбільшу** кількість правильних відповідей на запитання щодо визначення фейку (**86,4%**), а також щодо каналів/джерел поширення дезінформації (**61,1%**).

Ведучі та диктори краще за інших визначили дезінформацію (**96,7%**) та її характеристики (**86,7%**).

Усі **фахівці та технічні спеціалісти** надали повну правильну відповідь на запитання щодо способів протидії дезінформації на глобальному рівні (**100%**).

3.8. Фактчекінг

До цього розділу Тесту було включено 4 запитання, з них: 2 передбачало одну правильну відповідь, інші 2 - кілька правильних відповідей. За повну надану відповідь зараховується 1 бал. Загалом результати опитування за цим розділом запитань показали рівень **вище середнього**.

Більша кількість правильних відповідей, що відповідає **високому рівню**, було надано на запитання щодо перевірки фото та відеоматеріалів. При визначенні ознак недостовірних новин та переліку даних, які перевіряють журналісти-фактчекери, необхідно було позначити усі правильні відповіді. Кількість повних правильних відповідей була меншою, що знизило показник відповідей на ці запитання до рівня **нижче середнього**.

№	Запитання	Кількість правильних відповідей, %
1	Що журналісти-фактчекери перевіряють під час фактчекінгу? Позначте всі правильні відповіді	28,1
2	Як можна перевірити автентичність відеоматеріалів?	91,4
3	Що з наведеного нижче можна віднести до ознак недостовірних новин або маніпуляцій? Позначте всі правильні відповіді.	40,1
4	На що варто звертати увагу при перевірці фото?	94,3
У середньому за розділом, %		63,5

За статтю:

Стать	Жінки	Чоловіки
№ запитання	Кількість правильних відповідей, %	
1	27,9	28,1
2	90,5	93,7
3	40,3	39,4
4	93	92,5
У середньому за розділом, %	62,9	63,4

У середньому за розділом показник правильних відповідей у чоловіків і жінок є приблизно однаковим, у **чоловіків** він несуттєво **вище** і становить **63,4%**.

У **чоловіків** з невеликою різницею показник **вище** у запитаннях стосовно того, що перевіряють журналісти-фактчекери (**28,1%**), а також стосовно перевірки автентичності відеоматеріалів (**93,7%**).

Жінки з незначною різницею показали **вищий** результат на запитання щодо ознак недостовірних новин (**40,3%**) та перевірки фото (**93%**).

За віком:

Перелік даних, які перевіряють журналісти-фактчекери, був краще визначений (**45,4%**) респондентами вікової групи **26-35 років**.

Як здійснити перевірку автентичності відеоматеріалів краще зазначили працівники і працівниці вікових груп **36-45 років (94,7%)** та **46-55 років (94,5%)**.

Перелік ознак недостовірних новин або маніпуляцій було складно визначити респондентам усіх вікових груп. Вищий показник правильних відповідей (**20%**) був у молодшої групи **18-25 років**.

Вік	18-25	26-35	36-45	46-55	56-65+
№ запитання	Кількість правильних відповідей, %				
1	42,5	45,4	41,7	37,7	34,3
2	90	88,7	94,7	94,5	93,9
3	20	18,6	17,2	14,4	13,1
4	70	64,9	62,9	64,4	81,8
У середньому за розділом, %	55,6	54,4	54,1	52,7	55,8

На що варто звертати увагу при перевірці фото краще за інших вказали респонденти вікової групи **56-65+ років (81,8%)**. Ця ж група респондентів надала найбільшу кількість правильних відповідей у середньому за розділом (**55,8%**).

За соціальними групами:

Соціальна група	Запитання 1	Запитання 2	Запитання 3	Запитання 4	У середньому за розділом, %
	Кількість правильних відповідей, %				
Сім'ї військовослужбовців/иць	38	88	32	92	62,5
ВПО	42,2	95,6	37,8	93,3	67,2
Проживають у сільській місцевості	31,1	95,6	42,2	93,3	65,5
Люди з інвалідністю	15,8	92,1	63,2	92,1	59,2
Виховують дитину/дітей самостійно	38,7	80,6	29,1	93,5	60,5
ЛГБТІК+	50	85,7	50	85,7	67,8
Належать до етнічної громади	40	80	40	60	55
Не належать до зазначених вище соціальних груп	25,3	91,6	94,1	92,4	62,8

У середньому за розділом у респондентів, що належать до **ЛГБТІК+спільноти**, показник правильних відповідей є **вищим (67,8%)** ніж у респондентів з інших соціальних груп. Майже на тому ж рівні (**67,2%**) – у респондентів, які мають статус **ВПО**.

Повний перелік даних, які перевіряють журналісти-фактчекери, краще за інших (**50%**) також визначили респонденти, що належать до **ЛГБТІК+спільноти**.

Респонденти, які мають статус **ВПО**, а також ті, що **проживають у сільській місцевості**, продемонстрували вищий рівень знань у питаннях перевірки автентичності відеоматеріалів (по **95,6%**).

Ознаки недостовірних новин або маніпуляцій краще за інших визначили респонденти, які **не належать до жодної із соціальних груп (94,1%)**. Це запитання було складнішим для усіх соціальних груп. **Найнижчий** показник правильних відповідей був у респондентів, які **виховують дитину/дітей самостійно (29,1%)**. В той же час ця група респондентів надала найбільшу кількість правильних відповідей на запитання щодо перевірки фото (**93,5%**).

За видами медіа:

№ запитання	Друковані медіа	Онлайн-медіа	Телевізійне мовлення	Радіомовлення	Інше
	Кількість правильних відповідей, %				
1	26,4	36,8	28,8	28,1	17,4
2	95	94,3	89,6	89,9	87
3	38,4	41,1	40,5	46,8	41,3
4	95	93,9	90,8	91,4	89,1
У середньому за розділом, %	63,7	66,5	62,4	64,1	58,7

У середньому за розділом **найбільшу** кількість правильних відповідей (**66,5%**) надали працівники і працівниці **онлайн-медіа**. Також ця група респондентів надала більше повних правильних відповідей на запитання щодо перелік даних, які перевіряють журналісти-фактчекери (**36,8%**).

Краще розуміння того, як перевірити автентичність відеоматеріалів та фото (по **95%**) продемонстрували респонденти з **друкованих медіа**.

Працівники і працівниці **радіомовлення** надали найбільшу кількість повних правильних відповідей (**46,8%**) щодо ознак недостовірних новин або маніпуляцій.

Найнижчі показники як у цілому за розділом, так і за кожним запитанням, були у респондентів, які зазначили «**інше**» місце роботи.

За територією покриття:

Покриття медіа	Загально-національне	Регіональне	Місьцеве	Закордонне мовлення
№ запитання	Кількість правильних відповідей, %			
1	31,3	26,5	42,4	18,2
2	90,5	91,9	91,9	90,9
3	40,2	39,5	41,4	27,3
4	93,3	90,8	94,4	90,9
У середньому за розділом, %	63,8	62,2	67,5	56,8

У середньому за розділом **найбільшу** кількість правильних відповідей надали респонденти, які працюють у **місцевих медіа (67,5%)**. Також ця група респондентів набрала найбільшу кількість правильних відповідей за усіма запитаннями.

У розрізі регіонів:

У середньому за розділом **найвищий** показник правильних відповідей (**80%**) продемонстрували респонденти, які працюють у медіа, зареєстрованих у **Запорізькій області, найнижчий (50%) - Тернопільській області**.

Перелік даних, які перевіряють журналісти-фактчекери, був краще визначений (**50%**) респондентами з медіа **Херсонської області**.

Усі правильні відповіді на запитання щодо перевірки автентичної відеоматеріалів надали працівники і працівниці медіа **Волинської, Донецької, Житомирської, Закарпатської, Запорізької, Миколаївської та Херсонської областей (100%)**.

Краще визначили ознаки, які свідчать про недостовірність новин або маніпуляції, медійники **Закарпатської та Запорізької областей (по 80%)**.

Запитання про аспекти, на які слід звертати увагу під час перевірки достовірності фотографій, не було складним та на нього надали **усі правильні** відповіді респонденти, які працюють в медіа **Донецької, Житомирської, Запорізької, Закарпатської, Кіровоградської, Львівської, Одеської, Полтавської, Херсонської областей**.

Найменший показник правильних відповідей (**56,8%**) у респондентів, які працюють у суб'єктів, що надають **медіа-сервіси за межами України (закордонне мовлення)**. Зокрема за запитаннями, що стосуються процесу перевірки фактів журналістами-фактчекерами (**18,2%**) та визначення ознак, які свідчать про недостовірність новин або маніпуляції (**27,3%**), ними було допущено **більше помилок**.

Щодо перевірки фото та автентичності відеоматеріалів усі групи респондентів продемонстрували **високий рівень знань**.

Область	Вінницька	Волинська	Дніпропетровська	Донецька	Житомирська	Закарпатська	Запорізька	Івано-Франківська	Київська	Кіровоградська	Львівська	Миколаївська	Одеська	Полтавська	Рівненська	Сумська	Тернопільська	Харківська	Херсонська	Хмельницька	Черкаська	Чернівецька	Чернігівська	м. Київ	
Кількість правильних відповідей (%)																									
№ запитання	1	27,3	18,2	31,6	20	18,2	0	40	35	16	31,2	22,9	28,6	33,3	20	38,9	27,9	20	21,1	50	11,8	23,1	33,3	15,4	35,3
	2	93,9	100	94,7	100	100	100	100	92,5	84	93,7	88,6	100	83,3	90	88,9	97,7	80	86,8	100	94,1	92,3	83,3	84,6	91,2
	3	39,4	18,2	26,3	40	27,3	80	80	47,5	32	31,2	25,7	42,9	16,7	65	50	41,9	20	28,9	50	47,1	61,5	33,3	53,8	42,3
	4	90,9	90,9	84,2	100	100	100	100	92,5	88	100	100	85,7	100	100	88,9	93,1	80	92,1	100	76,5	92,3	83,3	92,3	92,9
У середньому за розділом %	62,9	56,8	59,2	65	61,4	70	80	66,9	55	64,1	59,3	64,3	58,3	68,7	66,7	65,1	50	57,2	75	57,4	67,3	58,3	61,5	65,4	

У розрізі професій та посад:

Посада	Запитання 1	Запитання 2	Запитання 3	Запитання 4	У середньому за розділом, %
	Кількість правильних відповідей, %				
Керівники	26,6	92,1	35,1	93,	61,9
Редактори	29,3	94,6	32	94,6	62,6
Журналісти	32,8	88,8	43,1	92,2	79,2
Ведучі, диктори	13,3	83,3	46,7	86,7	57,5
Технічні спеціалісти	17,2	96,6	58,6	93,1	66,4
Режисери, сценаристи, продюсери	41,7	83,3	16,7	83,3	56,3
Фахівці	42,9	85,7	42,9	85,7	64,3
Інші	37,3	91,5	66,1	93,2	72

У середньому за розділом **найвищий** показник правильних відповідей (**79,2%**) продемонстрували **журналісти, нижчий** ніж у інших респондентів (**57,5%**) - у **ведучих та дикторів**.

Фахівці надали більше повних правильних відповідей (**42,9%**) на запитання щодо даних, які перевіряють журналісти-фактчекери під час фактчекінгу. Менше повних відповідей у **ведучих та дикторів (13,3%)**.

Технічні спеціалісти продемонстрували **найкращий** результат (**96,6%**) у перевірці автентичності відеоматеріалів. Щодо перевірки фото – результат вищий у **редакторів (94,6%)**.

З визначенням ознак недостовірних новин або маніпуляцій **кращий** результат (**66,1%**) у респондентів, які зазначили «**іншу**» посаду. **Найнижчий** результат за цим запитанням - у **режисерів, сценаристів та продюсерів (16,7%)**.

3.9. Цифрова грамотність

До цього розділу Тесту було включено 8 запитань, з них: 2 теоретичних запитання та 6 фото-прикладів, де опитувані мали визначити чи створене зображення за допомогою ШІ. Із 8 запитань 1 передбачало кілька правильних відповідей і за повну правильну відповідь нараховувався 1 бал. Інші запитання передбачали 1 правильну відповідь.

Загалом результати опитування за цим розділом показали рівень **вище середнього**. За фото-прикладями результат відповідей був вищим, ніж за теоретичними запитаннями. Найскладнішим видалося перше запитання цього розділу, яке передбачало кілька правильних відповідей.

№	Запитання	Кількість правильних відповідей, %
1	Яка різниця між троями та ботами? Позначте відповіді, що характеризують тролів.	16,4
2	Які вади використання ШІ при створенні контенту?	67,9
3	Чи створене це зображення за допомогою ШІ (зображення руйнувань)?	78,4
4	Чи створене це зображення за допомогою ШІ (зображення Трампа, якого підхоплюють поліцейські)?	86,2
5	Чи створене це зображення за допомогою ШІ (зображення бургера)?	82,5
6	Чи створене це зображення за допомогою ШІ (зображення бургера)?	82,2
7	Чи створене це зображення за допомогою ШІ (зображення чоловіка з жінкою)?	71,4
8	Чи створене це зображення за допомогою ШІ (зображення чоловіка з жінкою)?	86,6
У середньому за розділом:		71,5

За статтю:

У середньому за розділом показник правильних відповідей у **жінок вищий** та становить **72,5%** проти **68,4%** у **чоловіків**.

Жінки з незначною різницею, але дещо **більше** правильних відповідей (**16,7%**) надали на запитання щодо різниці між троями та ботами. Натомість **чоловіки краще** (**71,2%**) визначили вади використання ШІ при створенні контенту.

Також **жінки краще** визначили зображення, які створені за допомогою ШІ. На п'ять із шести зображень жінки надали більше правильних відповідей. Лише у зображенні Трампа, якого підхоплюють поліцейські, більше чоловіків зазначили про створення зображення за допомогою ШІ.

Стать	Жінки	Чоловіки
№ запитання	Кількість правильних відповідей, %	
1	16,7	15
2	66,5	71,2
3	80,6	72,5
4	85,4	88,1
5	85,2	75,6
6	84	77,5
7	73,1	66,9
8	88,8	80,6
У середньому за розділом, %	72,5	68,4

Вік	18-25	26-35	36-45	46-55	56-65+
№ запитання	Кількість правильних відповідей, %				
1	20	18,6	17,2	14,4	13,1
2	70	64,9	62,9	64,4	81,8
3	90	88,7	80,1	75,3	58,6
4	83,7	88,7	90,1	86,3	77,8
5	95	86,6	86,8	81,5	63,6
6	85	89,7	86,8	81,5	66,7
7	78,7	80,4	66,9	71,2	63,6
8	98,7	95,9	88,1	84,2	68,7
У середньому за розділом, %	77,6	76,6	72,4	69,9	61,7

За віком:

У середньому за розділом група респондентів молодшого віку **18-25 років** має **вищий** показник правильних відповідей (**77,6%**). Із збільшенням віку цей показник знижується до **61,7%** у респондентів вікової групи **56-65+ років**.

Респонденти віком **18-25 років** краще за інших визначили різницю між ботами та тролями (**20%**) та надали **більшу** кількість правильних відповідей (**90%**, **95%** та **98,7%**) на три із п'яти запитань щодо згенерованих за допомоги ШІ зображень.

Група респондентів віком **26-35 років** мала більшу кількість правильних відповідей на два із шести запитань із фото-прикладми зображень, які створені за/без допомоги ШІ. Зокрема краще за інших ця група визначила справжність зображення бургера (**89,7%**) та жінки із чоловіком (**80,4%**).

Зображення бургера, що було згенероване за допомогою ШІ, **краще (90,1%)** визначили респонденти віком **36-45 років**. Для старшої вікової групи **56-65+ років** простіше за інших було назвати вади використання ШІ при створенні контенту (**81,8%**).

За соціальними групами:

Вищий показник правильних відповідей (**76,8%**) у середньому за розділом у респондентів, що належать до **ЛГБТІК+-спільноти**. Вони краще визначили різницю між тролями та ботами (**21,4%**), а також визначили справжність зображень за двома із шести зображень (по **92,9%**).

Респонденти, які мають статус **ВПО**, набрали більше балів у відповідях на запитання щодо вад використання ШІ при створенні контенту (**77,8%**) та вказали, що зображення бургера створене за допомогою ШІ (**86,7%**).

Респонденти, які **виховують дитину/дітей самостійно**, надали більше правильних відповідей, вказавши, що зображення Трампа, якого підхоплюють поліцейські, створене за допомогою ШІ, а також вказали справжнє зображення бургера (по **93,5%**).

Усі правильні відповіді (**100%**) при визначені зображення жінки і чоловіка, згенерованого за допомогою ШІ, надали респонденти, які **належать до етнічних громад**.

Соціальна група	1	2	3	4	5	6	7	8	У середньому за розділом, %
	Кількість правильних відповідей, %								
Сім'ї військовослужбовців/иць	10	60	84	92	82	92	66	84	71,2
ВПО	13,1	77,8	80	84,4	86,7	82,2	73,3	93,3	73,9
Проживають у сільській місцевості	20	71,1	77,8	93,3	75,6	80	68,9	82,2	71,1
Люди з інвалідністю	13,2	76,3	76,3	86,8	73,7	68,4	71,1	89,5	69,4
Виховують дитину/дітей самостійно	16,1	61,3	74,2	93,5	77,4	93,5	67,7	83,9	70,9
ЛГБТІК+	21,4	50	92,9	85,7	85,7	92,9	92,9	92,9	76,8
Належать до етнічної громади	20	60	60	80	60	80	60	100	65
Не належать до зазначених вище соціальних груп	17,1	68,2	77,1	85	82,9	80,8	71,8	86,3	71,1

За видами медіа:

У середньому за розділом працівники і працівниці **онлайн-медіа** продемонстрували результати, що відповідають високому рівню (**79,7%**). Ця група респондентів набрала найбільшу кількість балів за запитанням щодо різниці між тролями та ботами (**61,3%**), а також за двома із шести запитаннями щодо використання ШІ при створенні зображень (**87,3%** та **92,5%**).

Респонденти, які працюють у **друкованих медіа**, краще за інших вказали на вади використання ШІ при створенні контенту (**76,7%**).

Працівники і працівниці сфери **радіомовлення** надали найбільше правильних відповідей у трьох із восьми запитань розділу. Вони вірно визначили, що зображення руйнувань є оригінальним (**84,9%**), зображення Трампа - згенероване за допомогою ШІ (**89,9%**), одне із двох зображень жінки з чоловіком не створене за допомогою ШІ (**76,3%**).

№ запитання	Друковані медіа	Онлайн-медіа	Телевізійне мовлення	Радіомовлення	Інше
	Кількість правильних відповідей, %				
1	15,1	61,3	14,1	18	13,1
2	76,7	67,5	61,3	66,2	69,6
3	76,1	83,5	79,8	84,9	63,1
4	84,9	87,3	85,3	89,9	89,1
5	78,6	82,5	86,5	86,3	87
6	79,2	87,3	87,1	82,1	82,6
7	68,5	75,5	73,6	76,3	60,9
8	80,2	92,5	89,6	87,1	82,6
У середньому за розділом, %	70,1	79,7	72,2	73,8	68,5

Група респондентів, які зазначили «інше» місце роботи, у середньому за розділом надали **найменше** правильних відповідей (**68,5%**), однак при визначенні згенерованих за допомогою ШІ зображень, по одному із запитань мали **найвищий** показник (**87%**).

За територію покриття:

Покриття медіа	Загально-національне	Регіональне	Місьцеве	Закордонне мовлення
	Кількість правильних відповідей, %			
№ запитання				
1	15,1	15,1	18,7	81,8
2	69,3	65,4	69,7	54,5
3	78,2	80,5	76,8	72,7
4	84,4	83,8	89,9	90,9
5	79,3	83,2	84,3	90,9
6	83,8	81,1	81,8	81,8
7	72,1	71,4	70,7	72,7
8	88,8	87,1	83,8	90,9
У середньому за розділом, %	71,4	70,9	72	79,5

У середньому за розділом **найвищий** показник (**79,5%**) правильних відповідей у респондентів, які працюють у суб'єктів, що **надають медіа-сервіси за межами України (закордонне мовлення)**. Зазначена група респондентів також отримала **вищий** бал у відповідях на запитання щодо різниці між тролями та ботами (**81,8%**) та за чотирма із шести практичних завдань.

На одне із практичних завдань щодо згенерованих ШІ зображень **краще** відповіли респонденти, які працюють у **загальнонаціональних** медіа (**83,8%**), на інше – у **регіональних** медіа (**80,5%**).

Вади використання ШІ при створенні контенту краще визначили респонденти з **місцевих медіа (69,7%)**.

У розрізі регіонів:

Область	Вінницька	Волинська	Дніпропетровська	Донецька	Житомирська	Закарпатська	Запорізька	Івано-Франківська	Київська	Кіровоградська	Львівська	Миколаївська	Одеська	Полтавська	Рівненська	Сумська	Тернопільська	Харківська	Херсонська	Хмельницька	Черкаська	Чернівецька	Чернігівська	м. Київ	
	Кількість правильних відповідей (%)																								
№ запитання	1	18,2	9,1	26,3	40	9,1	40	0	17,5	8	18,7	22,9	0	16,7	20	27,8	11,6	13,3	18,4	0	0	15,4	0	20,4	16,5
	2	78,8	45,5	52,6	100	90,9	80	100	67,5	40	87,5	68,6	100	16,7	65	38,9	74,4	60	68,4	50	76,5	76,9	66,7	69,2	96,2
	3	60,6	72,7	94,8	100	81,8	100	60	85	80	68,7	91,4	42,9	83,3	75	88,9	83,7	66,7	68,4	100	88,2	69,2	66,7	84,6	77,6
	4	87,9	90,1	94,7	100	100	80	100	80	92	87,5	88,6	57,1	66,7	95	100	90,7	80	78,9	50	70,6	100	100	61,5	86,5
	5	90,1	90,1	89,5	100	54,5	100	100	90	80	81,2	94,3	85,7	83,3	85	61,1	88,4	86,7	68,4	100	88,2	76,9	66,7	69,2	80,6
	6	81,8	81,8	94,7	80	81,8	100	40	82,5	72	75	91,4	85,7	50	80	83,3	74,4	80	76,3	100	76,5	76,9	100	84,6	86,5
	7	54,5	45,5	68,4	80	90,1	100	20	80	68	81,2	85,7	57,1	50	70	72,2	62,8	80	68,4	100	88,2	61,5	66,7	61,5	74,1
	8	69,7	81,8	94,7	100	90,1	100	100	90	84	93,7	88,6	71,4	83,3	85	88,9	81,4	86,7	86,8	100	100	61,5	100	92,3	87,6
У середньому за розділом, %	67,8	64,8	77	87,5	75	87,5	65	74,1	65,5	74,2	78,9	62,5	56,2	71,9	70,2	70,9	69,2	66,7	75	73,5	67,3	70,8	68,2	72,2	

У розрізі регіонів у середньому за розділом **високий рівень** цифрової грамотності та **найвищий** показник правильних відповідей (**87,5%**) продемонстрували респонденти із медіа **Донецької** та **Закарпатської** областей. На п'ять із восьми запитань розділу ними було надано **усі правильні** відповіді (**100%**). Також зазначеною групою респондентів отримано **вищий** ніж у інших бал на запитання щодо різниці між троями та ботами (**40%**), в той час як представники медіа із **Запорізької, Миколаївської, Херсонської, Хмельницької та Чернівецької** областей не надали **жодної правильної** відповіді на це запитання.

На запитання щодо вад використання ШІ при створенні контенту поряд із колегами із Донецької та Запорізької областей **усі правильні** відповіді надали респонденти із медіа **Миколаївської** області (**100%**).

На запитання із прикладами, де необхідно було визначити чи створені зображення за допомогою ШІ, кількість правильних відповідей є більшою. **Усі правильні** відповіді на ті чи інші запитання надавали також представники медіа **Запорізької, Рівненської, Херсонської та Чернівецької** областей.

У розрізі професій та посад:

Посада	1	2	3	4	5	6	7	8	У середньому за розділом, %
	Кількість правильних відповідей, %								
Керівники	21,5	65,5	77,4	85,9	75,7	84,2	70,1	80,8	70,1
Редактори	12,9	69,4	74,8	87,1	80,9	77,6	69,4	87,8	69,9
Журналісти	9,5	59,5	82,8	87,9	86,2	81,9	75	91,4	71,8
Ведучі, диктори	20	70	76,7	86,7	90	83,3	70	86,7	72,9
Технічні спеціалісти	17,2	72,4	86,2	93,1	86,2	82,8	72,4	82,8	74,1
Режисери, сценаристи, продюсери	0	50	66,7	50	91,7	91,7	66,7	83,3	62,5
Фахівці	0	71,4	71,4	71,4	71,4	71,4	28,6	100	60,7
Інші	35,6	88,1	83,1	88,1	93,2	88,1	76,3	93,2	80,7

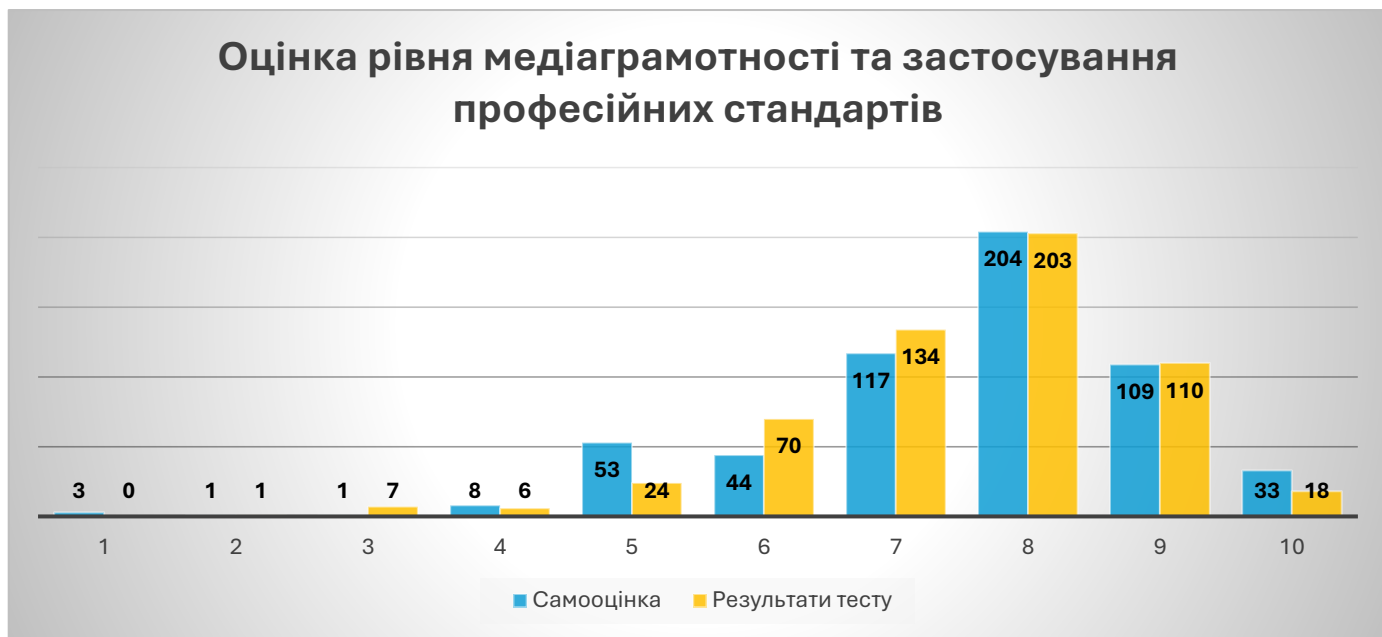
У розрізі професій та посад **найвищий** показник правильних відповідей (**80,7%**) у респондентів, які зазначили «**іншу**» посаду. Ця ж група респондентів отримали **вищий** бал на запитання щодо різниці між троями та ботами (**35,6%**), щодо визначення вад використання ШІ при створенні контенту (**88,1%**), а також на два із шести практичних запитань щодо згенерованих ШІ зображень.

Група **режисерів, сценаристів та продюсерів**, а також група **фахівців не змогли** визначити різницю між ботами та троями, однак мали **найвищий** показник правильних відповідей на одне із шести практичних запитань

Технічні спеціалісти надали найбільше правильних відповідей на два із шести практичних запитань та посіли друге місце з найвищими показниками правильних відповідей у середньому за розділом (**74,1%**).

4. Самооцінка та потреба у розвитку навичок з медіаграмотності

По завершенню опитування респондентам було запропоновано оцінити свій рівень медіаграмотності та застосування професійних стандартів за 10-ти бальною шкалою. **Результати опитування**, умовно поділені за такою ж шкалою, свідчать про **приблизно однаковий їх рівень із самооцінкою** респондентів.

Найвищий результат опитування: **44 бали** із 46

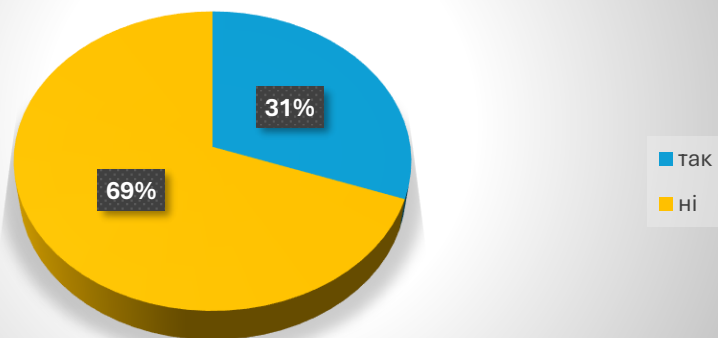
Профіль респондента: жінка віком 46-55 років, яка не належить до жодної із вказаних в опитувальнику соціальних груп. Респондентка працює на посаді випусковий ефіру у суб'єкта у сфері медіа в сфері телевізійного мовлення, що має загальнонаціональне покриття та зареєстрований у м. Києві.

Найнижчий результат опитування: **8 балів** із 46

Профіль респондента: жінка віком 18-25 років, яка є студенткою та одночасно працює у суб'єкта у сфері медіа (*сферу респонденту важко визначити*). Медіа має місцеве покриття та зареєстровано у Тернопільській області. Респондентка не належить до жодної із вказаних в опитувальнику соціальних груп.

Респонденти підвищують свій рівень медіаграмотності та застосування професійних стандартів шляхом участі у навчальних програмах, тренінгах, вебінарах, конференціях, семінарах, короткостроковий курсах тощо. Зокрема у 2024 році **майже третина респондентів підвищували свої навички**. Поряд з цим, **охочих** розвивати свої навички в подальшому є **у 2,5 рази більше**:

Брали участь у 2024 році в навчальних програмах або третнігах

Бажають розвивати навички з медіаграмотності

